

Малото Теарце и големата
измама на „чадорот“

Победа на СДСМ е поважна
од волјата на народот

Година на борба за одбрана
на државноста

Битката против редефинирање
на Македонија не запира

2016 – година
на демистификации

Нов пораз на лажготот и
на неговите следбеници

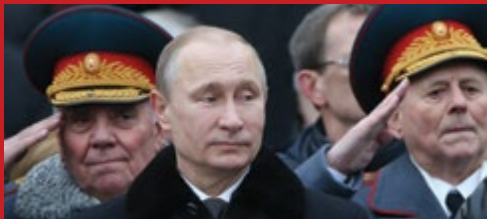
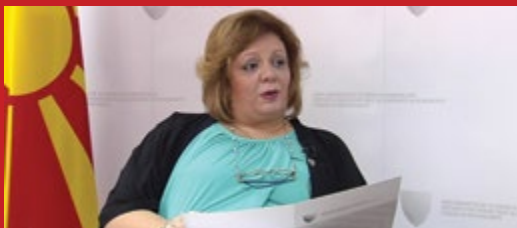
Република

бр. 226, година V

петок, 30 декември 2016 година ■ цена: 50 денари

МАКЕДОНИЈА И СВЕТОТ ВО 2016

Innovation
that excites

2,5 МИЛИОНИ СОПСТВЕНИЦИ И ВИЕ

**ГРАТИС ПАКЕТ 360° во
ВРЕДНОСТ од 4.400€*
ДО 31.12.2016 Г.**

Nissan Qashqai 1.5 dCi 110ks – Acenta со пакет 360°

Пакет 360° вклучува: Nissan Connect, Around view monitor, Пакет сигурност, Алуминиумски фелни 18", Затемнети стакла, Интелигентен клуч со start/stop функција на моторот, Метална боја.

automotive group
ул. Скупи 14, 1000 Скопје

Кампањата важи до 31.12.2016 г.
*4.400 € - 272.800 ден.

Салон за продажба: 02/ 51 11 130

www.nissan.mk

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Малото Теарце ја откри големата
измама на „чадорот“

4

КОЛУМНА | Горан Момироски

Белгиско сценарио, американска режија,
се снима во Мала речица

16

КОЛУМНА | Никола Србов

1991 во 2016: Поразениот се обидува
да ја погази волјата на мнозинството

18

КОЛУМНА | Ацо Станковски

Честитка

20

ЕКОНОМИЈА

Невработеноста во 2016 на историски
најниско ниво

22

ЛИЧНОСТ НА ГОДИНАТА

Зоран Заев

24

ЗДРАВЈЕ

Натка Пачоска, клинички психолог и
психотерапевт

34

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Симон Трпчески

36

СПОРТ

Младите македонски спортисти ја
обележаа 2016 година

54

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: **Доне Донеvски**

Маркетинг:
Стојан Георгиеvски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: **ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје**
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

8

Актуелно

Битката против редефинирање
на Македонија не запира

12

Анализа

2016 – година на
демистификации

44

Бренд концепти

Дедо Мраз

46

Странци во
Македонија

Македонија ме научи да бидам
порелаксирана Белгија

Главен и одговорен уредник: **Ненад Мирчевски**
Заменик главен и одговорен уредник: **Билјана Зафорова**
Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Бојан Момировски, Кристина Николова Кузмановски, Катерина Митиќ
Колумнисти: **Горан Момироски, Љупчо Цветановски,**
Ацо Станковски, Никола Србов

Лектори: **Анета Љубецкиј, Тања Стевановска**

Фотографија: **Александар Ивановски**

Графички дизајн: **Никса Георгиевски, Билјана Неделковска**

Печати: **Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.**

Испечатени примероци: **4.000**

Датум на печатење: **29 декември 2016**

ВОВЕД

МАЛОТО ТЕАРЦЕ И ГОЛЕМАТА ИЗМАМА НА „ЧАДОРОТ“

Победа на СДСМ е поважна од волјата на народот

Нена Мирчевски | главен и одговорен уредник

Малото Теарце, кое требаше да ги „покрие“ наредните големи чекори од планот за редефинирање на Македонија, всушност, само го откри вистинското лице на „надворешните пријатели“ на Заев и покажа колку им е грижа за демократијата и за стабилноста на државата, но и на што сè се подготвени при исполнувањето на своите цели. Веќе на сите им е јасно дека целиот циркус околу прегласувањето во кој учествуваа СДСМ, ДИК и странските амбасадори во земјава, беше само обид да се поправат пропустите од првичното сценарио, според кое треба да се дотераат изборните резултати

за да се формира широка влада, која под притисок и уцена, како многу пати досега, требаше да ги исполни барањата и да ги задоволи интересите на вистинските владетели на овие простори, на штета на македонскиот народ.

Уште пред неделното прегласување тврдев дека е наивно да се верува дека неуспехот на СДСМ да украде уште еден мандат на ВМРО-ДПМНЕ ќе значи дефинитивна победа на народот и конечен пораз на „чадорот“. Ова е само една битка во војната за зачувување на државата, која повеќе од очигледно ќе продолжи и во текот на 2017 година.

Сепак, резултатот од гласањето, а особено реакциите што следуваа од СДСМ, од Европската комисија и од американскиот амбасадор повеќе од јасно ни ги открија нивните намери во врска со развојот на демократијата во државата, од една страна, но и ни покажаа колку се подготвени да ги почитуваат демократските вредности и волјата на народот, од друга страна. Оцената на СДСМ дека резултатите од Теарце биле само „симболични“, одбивањето на Брисел да ѝ ја честита победата на ВМРО-ДПМНЕ и силниот притисок на американскиот амбасадор врз ДУИ да не коалицира со победничката партија ни

дадоа совршена слика за тоа кој сè го попречува враќањето на стабилноста во Македонија. Од ваквите ставови и постапки на „пријателите од надвор“ не може да се заклучи ништо друго, освен дека нивната заедничка цел е продолжување на хаосот во државата преку кој сакаат да го одржуваат нивното комплетно влијание врз институциите на државата. Новата власт, според нивните замисли, треба да биде толку слаба и покорна, за слепо да донесува одлуки какви што ним им одговараат, без оглед на тоа дали со тоа се согласува мнозинството и без разлика колкава штета ќе им направат на државата и на националните интереси. Сценариото ќе беше идеално покриено со нерешен резултат од изборите на кои СДСМ и ВМРО-ДПМНЕ ќе имаа по 50 пратеници, а ДУИ и другите опозициски албански партии ќе поделеа по 10 пратенички мандати.

Во новонастанатата ситуација, по неуспешната трговија со гласови во Теарце, СДСМ е

принуден да продолжи да ја применува срамната деструктивна политика преку обид за кражба на волјата на мнозинството граѓани истакнувајќи го сиот недемократски капацитет што го содржи во себе. Во исто време, поради неуспехот на ВМРО-ДПМНЕ да освои 62 пратеника, клучот за формирање стабилна влада оди во рацете на ДУИ. Ахмети ќе реши дали ќе постапи разумно и ќе ги спушти нереалните барања за правата на Албанците на разумно ниво, со што ќе се формира стабилна извршна власт и ќе се стави крај на кризата или, пак, државата ќе остане без влада, а агонијата ќе продолжи во очекување нови избори, кои би се случиле во најбрз можен рок.

Колку и да сака лидерот на ДУИ по којзнае кој пат да ја потврди понизноста пред својот шеф од Кале, убеден сум дека пред да донесе конечна одлука ќе ги разгледа следниве факти:

Стратегискиот партнер на ДУИ ќе добие нов водач и нова ад-

министрација за дваесетина дена. Ахмети треба двапати да размисли пред да донесе избрзана одлука на барање на актуелниот амбасадор, чијашто судбина по 20 јануари не е позната, како што не е познат ниту ставот за Македонија на новиот претседател на САД, Доналд Трамп. Лидерот на ДУИ може да игра на карта дека нема да се промени политиката на Вашингтон во однос на поддршката на Албанците на Балканот, но притоа мора да биде свесен дека погрешно повлечениот потег може скапо да ја чини партијата, особено по лошиот резултат на изборите.

Коалицирањето на ДУИ со СДСМ е тешко веројатно и покрај подготвеноста на СДСМ да ги прифати сите барања на Ахмети, кои, да бидеме искрени, се речиси исти со ветувањата на Заев дадени пред албанската дијаспора. Постои мала веројатност дека Ахмети ќе му дозволи на Заев да го згази митот за него кај Албанците дека е најголем борец за албанската кауза, а од друга страна, пак,

ако не се случи такво нешто, ризикува да излезе уште поголем циркусант од Заев, кој нуди лажни ветувања пред албанскиот електорат.

ДУИ и СДСМ со олжав број пратеници немаат моќ (двотретиноско мнозинство) за реализација на барањето за целосна двојазичност, за менување на името за брзо влегување во НАТО и за федерализација на државата. Такво мнозинство, без гласовите на ВМРО-ДПМНЕ, можат да обезбедат само на нови избори, што, пак, е еднакво на научна фантастика. Вториот начин да се реализира таквото сценарио е со силен надворешен притисок да се натера ВМРО-ДПМНЕ да седне повторно на преговарачка маса и сите овие барања да се покријат со некој нов договор.

Во ДУИ се свесни дека и ова сценарио е веќе надвор од игра откако ВМРО-ДПМНЕ во својот проглас јасно соопшти

дека ги одбива сите форми за идни преговори и договори со посредство на амбасадори и на други странски претставници. Со тоа Груевски недвосмислено порача дека нема да дозволи нов Охридски рамковен договор, нов Договор од Пржино или каков било друг договор со кој, како многу пати досега, би се погизил Уставот на сметка на националните интереси.

Верувам дека што и да решат во Мала Речица, тоа нема да ѝ биде презентирано на јавноста сè до истекот на рокот за формирање влада. На тој начин ДУИ ќе сака да купи колку што е можно повеќе време во кое ќе се обиде да ги добие следните инструкции од новата американска администрација.

Во вакви околности, ВМРО-ДПМНЕ нема друг избор освен да остане цврсто на своите ветувања за заштита на националните интереси и од оваа позиција не смее да се помес-

ти ниту за милиметар. Дури и по цена да не се договори за формирање заедничка влада со ДУИ. Заветот даден на 455.000 македонски граѓани е повеќе од обврска и токму затоа мора да одолее на силните притисоци и од ДУИ и од Бејли. Секое ново попуштање пред странските посредници ќе значи уште поголема агонија и за Македонија и за Македонците. За разлика од претходно, овој пат ВМРО-ДПМНЕ мора постојано и навремено да ја информира јавноста за сите притисоци и непристојни предлози и од потенцијалните коалициски партнери, но и од амбасадорите и од дипломатите.

Граѓаните имаат право точно да знаат кој сè им ја крои судбината, кој дипломат со каква агенда е дојден во државата и со какви работи се занимава за време својот дипломатски престој затоа што за Македонија се работи! ■

Услуга 24/7 на македонски, албански и англиски јазик.

10

ГОДИНИ
во Македонија

Светлата страна на животот

EVN

SEND MONEY as a Gift Card
to your family and friends in Macedonia!

ГОДИНА НА БОРБА ЗА ОДБРАНА
НА ДРЖАВНОСТА

БИТКАТА ПРОТИВ РЕДЕФИНИРАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА НЕ ЗАПИРА

Термините „редефинирање“, „кантонизација“ и „федерализација“ ја обележаа годината во која Македонија го преживеа најголемиот удар на државноста. Најкраткиот опис за тоа што се случуваше на политички план е содржан во Прогласот на ВМРО-ДПМНЕ. Резултатите од изборната игра од 365 дена нè внесуваат во година на долги преговори

Пишува | Наум Сџоилковски

Цела година помина во очекување на предвремените избори, кои, според сите договори, требаше да бидат крај на кризата или барем основа за излез од неа. Трипати договарани, двапати одложувани, всушност цела година беше подготовка за изборниот инженеринг во кој е втурната државата со крајна цел - нејзино дефинитивно разнебитување и газење врз Македонецот со барања за одречување од државните симболи и од името. Тоа на што се предупредуваше, намерите за двојазичност и напредни форми кон федерализација на државата, доби потврда и од годинешниот носител на таа идеја, лидерот на СДСМ, Зоран Заев. Културното име за тој процес, според сведочењата на неговите партнери во тој процес, новоформираната радикал-

на БЕСА и албанската дијаспора, го носи името „редефинирање“. Токму тие термини, „редефинирање“, „кантонизација“ и „федерализација“, ја обележаа оваа година кога Македонија го преживеа најголемиот удар на државноста.

Во тој процес за фабрикување на некоја нова држава на западен Балкан беа и вклучени сите пржински франкенштајни и нивните креатори. Без исклучок, на тој список се комплетниот состав на СЈО, наметнати министерски функции за организирање изборен инженеринг, дикови за привид на хаос во изборниот инженеринг на патот кон целта, адхокфиличари за медиумско перење мозок. Сите тие креатурни тела се смислени од странски наводни добронамерници со своите мегафони од амбасадори, конзу-

ли, медијатори, кои заедно со вонпартиски и партиски катил-душегрижници вдомени во тие нови институции беа собрани за една употреба - повторно да се измисли државата во западен Балкан чиешто актуелно легитимно име и уредување не се ни споменува. Дежурните пишувачи на устав и истории пред очите на народот кроеја нова капа за Македонија, а мерата ја земаат финансиерите на новите социјалдемократски бази од албанската дијаспора.

Оваа година помина само како инсерт од неколкугодишната криза чијашто разврска се префрлува во следната година, па затоа не може таксативно да се набројат настаните кои на крајот резултираа со инженеринг со кој бастионите на радикализмот создадоа привидна база на гласови за социјалдемократијата, а на крај да се бара и нуди консензуалност, двојазичност, редефинирање, локални (кантонални) етнички полиции...

Веројатно малкумина веруваа дека СЈО ќе даде одговор за тоа кој прислушувал и каде исчезнаа 500.000 разговори. СЈО не даде одговор ниту каде ги

троши парите, освен за вдумување на партиските опозициски кадри. Наместо отчет пред Собранието и надредениот совет, главниот лик, додека бараше продолжување на мандатот и пари, дрско го негираше легитимитетот на Собранието потпирајќи се на нелегално стекнатите разговори, кои СДСМ ги издери за неа. Токму така, од разговорите што беа изделени за СЈО бидејќи другите разговори се користеа за уцени, наплати, пресметки и за реваншизам. Со нив јавно беа дискредитирани лица од банкарскиот, деловниот и медиумскиот сектор. Врвот со разговорите се постигна пред изборите во април, оние закажани, па одложени, што се совпаѓа со продолжување на хипотекарниот кредит на СДСМ во една од комерцијалните банки. СЈО и за ова не виде причина да поработи. И за тоа немаше никаква реакција од СЈО иако на први април (каква симболика) најавија дека за такви објавувања ќе има затворски казни од една до пет години. Но, ако не по сработеното, специјалната ќе остане запаметена по скандалозното интервју за МТВ под уредничката палка на СДСМ. Секако, ја паметиме и свадбата на нејзината ќерка што предизвика застој во процесот „Пуч“ од најмалку цел месец.

И додека по снимките, оние дадени за Јанева, се отворени неколку истраги без видлив финиш, за останатите е за обележување акцијата и пресудата за случајот „Фабриката за афери“. Захир Бекири-Чауш како член на СДСМ бил во врска со фалсификувани лични документи од каде што СДСМ и ги почна „фантомизацијата“ на Избирачкиот список и оспорувањето на изборните процеси. Кај него беа пронајдени и дел од останатите разговори. Во врска со прислушувањето, но и со случајот „Шпион“, од Србија во Македонија беше испорачан Зоран Божиновски.

Преку обид за воведување секојдневна улична демократија, неколку пати годинава, за среќа, беше избегнат отворен судир меѓу граѓаните, но и заземање институции. Главна улога имаа продолжената рака на СДСМ и финансиерот Сорос, лажниот граѓански концепт кој потоа доби име „Шарена револуција“. Не може да се изостават неколку клучни моменти. Првиот од нив е кога по неколкуте протести пред Уставниот суд се најави обид за заземање на институцијата, по што се организираше друга

група која дежураше пред објектот. Меѓу двете насобрани толпи беше поставено силно полициско обезбедување, додека актуелниот технички министер во МВР ја предводеше групата која насила сакаше да урне еден од столбовите на државата. Како иницијална каписла за насилство беше искористена одлуката за аболиција кога насилството организирано се излеа прво пред народната канцеларија на претседателот на РМ, а потоа секојдневно беа атакувани инсти-

и Зоран Костовски, единствениот осуден по признание за случајот „Пуч“. Во целиот тој вештачки креиран набој настрадаа и неколку случајни минувачи што беа цел на напади од толпата, а полицијата не реагираше. Третиот, се чини клучен, момент се случи кон крајот на јуни кога беше исцениран обид за уривање на споменик спроти Собранието за да се предизвика отворен судир со полицијата. И додека траеше уништувањето на институциите со боење и со кршење, во

туции, споменици, културни обележја од лажниот граѓански сектор кој потоа си најде свое место на пратеничките листи на СДСМ. Не смее да се заборави дека со почетокот на насилствата, палењата и кршењата Зоран Заев спомнуваше украинско сценарио. По отворањето на можноста за повлекување на аболицијата, тоа не го сторија само Заев за „Глобал“

што отворено учествуваше СДСМ, за односот кон полициските службеници ќе останат запаметени пораките упатени од демонстрантите кон нив, како „Куманово да ви се деси“.

Министрите и замениците од СДСМ отворено ги злоупотребуваа функциите во партиски цели, но и создаваа хаос, особено

во работењето на полицијата. Не само што прераспределбите повторно внесоа партизација во изградениот систем за кариера, туку во моментите на домашните постојани притисоци, како и притисоците од мигрантскиот бран, полицијата потпадна и во фаза, според зборовите на директорот на БЈБ, на формирање параполициски сили. Првите обиди за ескалација на состојбата се покажаа преку незаконското ангажирање на „алфите“ кога Јанева од влегувањето во МВР направи спектакл, но и со делувањето на незаконските кадровски решенија на сите нивоа воопшто. Дел од моментите кои ќе останат од оваа година за некоја следна анализа догодина се вмешаноста на полициски началници во изборни нерегуларности.

Новиот состав и ингеренции на Државната изборна комисија предизвикуваа потреси во општеството. Нема сомнеж дека ДИК, под раководство на Чичаковски од СДСМ, со објавувањето на непрочитените списоци добиени од МВР под техничко министрирање на Спасовски беше во функција на „фантомизирање“ на гласачите иако на него се најдоа многу звучни имиња од СДСМ. Чичаковски на почетокот на годината партиски одигра за одложување на изборите на 24 април наметнувајќи го својот став за неподготвеност за кредибилни избори како став на ДИК. На крајот на годината,

откако „условите за избори“ добија потврда од политичките партии, изборите се договорија и се одржаа среде зима, во декември. Тие избори, вклучително и јавната работа на ДИК по одлучувањето за поднесените приговори, ги потврдија изборниот инженеринг поддржан од надвор и намерите за воскреснување на идејата за реска етничка поделба на државата, за кои се предупредуваше уште на почетокот на годината.

Најкраток опис за тоа што се случуваше на политички план во сиот овој период е Прогласот на ВМРО-ДПМНЕ соопштен пред јавниот спектакл на ДИК за одлуката за прегласување на едно место во тетовско Теарце. ВМРО-ДПМНЕ нагласи дека нема да дозволи фалсификување на волјата на граѓаните. Второ, мора да запре мешањето на амбасадорите во внатрешната политика, а државата суверено да ги донесува одлуките. Трето, ВМРО-ДПМНЕ нема да прифаќа нестандартни или хибридни решенија во кој било сектор, а ги нема во ЕУ. Четврто, ВМРО-ДПМНЕ нема да прифати и нема да дозволи кантонизација и редефинирање на државата под какви било услови или околности. Петто, ВМРО-ДПМНЕ најави борба за десорсоизација на Македонија и јакнење на независниот граѓански сектор, кој нема да биде под ничија контрола, со регулирање на финансирањето на фондациите

и невладините организации по теркот на најнапредните демократии во светот.

Овој проглас за многумина без сомнеж предизвика поместување на македонската политичка шах-табла и во основа ја покажа сета заднина на демагогиите за „слобода и демократија“. Демагогии чијашто суштина ја откри Заев во настапот пред албанската дијаспора во Швајцарија, каде што отиде „преку рамковниот“ идеализирајќи го концептот секое село - кантон, за потоа да понуди локални полиции и матични евиденции во пакет со двојазичност во целата земја. Токму во тоа лежи и одговорот што толку драматично се промени од јуни до крајот на август за СДСМ да прифати дека има услови за избори. Теренот и гласањето во албанските средини ја покажа таа разлика.

Сите овие испреплетени случувања се само дел од мозаикот што го сочинуваа 2016 година, која почна со повлекувањето на Никола Груевски, во рамки на договорените 100 дена пред изборите и формирањето на т.н. влада за спроведување на изборите, за да заврши со првото собирање на пратениците на 31 декември, каде што на стартот на 2017 година ќе почнат преговорите за формирање нова влада. Предизвиците сега се ставени на хартија и испорачани од албанските партии. ■

Lenovo K6

+

Lenovo K6

СУПЕР ПАКЕТ СО
6990 ДЕНАРИ
ПОПУСТ

ЗАПОЧНЕТЕ ЈА НОВАТА ГОДИНА УСПЕШНО СО MAGENTA 1 BUSINESS

Со изборот на вашиот Magenta 1 Business пакет, добивате буџет кој можете да го користите за набавка на уреди со екстра попуст.

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

*Понудата е достапна за сите корисници кои за првпат ќе склучат Magenta 1 Business договор на 24 месеци, во промотивниот период. Количините на уредите се ограничени.

НОВ ПОРАЗ НА ЛАЖГОТО И НА НЕГОВИТЕ СЛЕДБЕНИЦИ

2016 беше уште една година на многу лаги од СДСМ. Почна и заврши со лага од врхушката. Во живот, во меѓувреме, го одржуваат лажните бројки како 500.000 фантоми, 600.000 иселени, 20.000 прислушувани, за да заврши со 600.000 гласови?! За жал, историјата кажува дека и стопати кажаната лага останува само лага. Бедна и просирна.

Но не и кај Заев и компанија, кои се сè само не партија.

Можеби антимакедонска, нели. „Придобивката“ од годинава е што, конечно, се вообличи сценариото на „чадорот“, кое Заев го тера веќе четврта година. Ништо не било стихично како што изгледаше.

А тие што не веруваа во бескрупулозноста на партијата, време е да се отрезнат.

Знаете, отрезнување во стилот на буѓење до грдото лице на СДСМ...

Пишува | Љубчо Цвејановски

За жал на Македонија, 2016 година почна исто како што заврши. Со криза и со лаги. Многу лаги. СДСМ ја почна годината лажејќи дека ќе оди на избори во април, а ја заврши со лаги дека победиле со 600.000 „граѓани“. Во меѓувреме, паднаа и многу други лаги, фантоми и иселени, а во средина на годината, по лоша навика, исто така, си лажеше за избори. И повторно дека ќе оди на нив, но ги одложи со закана за бојкот. Во меѓувреме, на ум му падна „одлична“ идеја, па така предводен од лидерите искази, Албанците ги мамеше и лажеше со двојазичност и со редифинирање на државата, а Македонците, пак, ги лажеше дека тоа немало врска?! Сето тоа на почетокот изгледаше стихично и како тешка глупост, но потпомогнато од „чадорот“ на терен и од Соросовите медиумски филијали во етерот, прикаската ја купија добар дел од гласачите. Иако, според информациите, повеќето или „решавачките“ гласачи, сепак, не ја купија туку ја наплатија. Солено...

Уште поголем проблем стана што недовлетниот лидер речиси секој ден од 2016 лето Господово беше факан во нова лага, која побезобразна од побезобразна, но тоа како воопшто да не им пречеше на неговите верни обожаватели, слепи следбеници, кои замајани и опиени од желбата да бидат поинакви, да ги викаат „граѓани“ и да застанат контра „стоката“ што толку јасно ја определија и именуваша членовите на врхушката, како да уживаа во лагите на сопствениот водач. Очигледно, недостигот од внимание го компензираа со новоздобеното од партијата. Иако од интерес. Уште поочигледно, недовлетните чеда ја пресконале пубертетската фаза во која е легитимно да се сака да се биде поинаков, не сексуално, туку во однесувањето, облекувањето, имиџот, размислувањето. Така, нормалните луѓе беа панкери, металци, рокери, моторци, алтернативци, даркери, па и кремчиња, скејтери и фолкери, а новопечените задоцнети, „поинакви“ станаа шарени „револуционери“ и симпатизери на СДСМ.

Веројатно, останува и нашата прогноза од пред половина година за резултатите од годинашната ендемска „револуција“, која го срамееше значењето на зборот. Да, половина век од сега, некој дедо ќе им се фали на внуците: „И така мили мои, дедо ви пред 50 години тераше револуција! И бојадисуваше ли бојадисување, чуда од бојадисување правеше!“ А на нивното прашање: „И што направивте дедо, кои беа резултатите од револуцијата?“ Тој се закашлува, поцрвенува и гордо викнува: „Освен огромна материјална штета што ја плати народот, двајца најизвикани, најподатливи и најголеми никакви од нас станаа пратеници чеда мои, со убава плата, настрана апанажа! Ете тоа бидна од нашата револуција! Кх, кх, кх!“...

Веселата математика и виртуелното изборно konto на СДСМ

Целата стратегија на СДСМ овие години се базира на една единствена основа. Тоа е лагата, преувеличувањето и нејзиното повторување. Нивните неинвентивни и безидејни јуришници, фатени во тесно и со кусок од 100.000 гласови ја употребија старата и испробана стратегија. И така, основна премиса што ги водеше во животот беше и остана „стопати кажаната лага станува вистина“. Па без проблем си лажеа за сторениот криминал од власта, кој беше и остана само бедна индиција и пушта желба на Катица Јанева, си тераа кампања во која ги враќаа измислените 600.000 иселени млади лица од државата, па си измислија неверојатни 500.000 фантоми, кои исчезнаа со прочитувањето на списокот (еден од ретките остана фантомот Најчевска, човек, сигурно, не е) за да завршат со лагата дека СДСМ и, верувале или не, туку 600.000 граѓани решиле дека се за промени. За лагата да биде уште поголема, освен што ја „тубеа“ и пласираат во секоја изјава и соопштение од штабот, не ни се потрудија да објаснат на што се должи оваа безобразна бројка. Вака, едноставно и без проблем си ги присвоија сите гласови (освен тие на ВМРО-ДПМНЕ и на ДУИ) и си ги прогласија за свои?!

Не би нè зачудило доколку Заев по Нова година излезе и каже дека за промени, всушност, биле уште повеќе „граѓани“, па да си ги присвои гласачите од Грција на Ципрас, зошто да не и на Црвените Кмери од Камбоџа. Чуму да не биде така, па сите тие се или биле за некакви промени. Тоа што немаат врска со Заев и со неговата квазиидеологија и така не е битно. Кога можеше да ги земе кај себе и да ги присвои во „промените“ гласовите на ВМРО за Македонија, штетниците со, демек, десничарска ориентација, зошто, на пример, не би присвоил и гласовите на бугарскиот вечен губитник и нивни пријател Станишев. Ќе ги обедини ли Заев сите губитнички партии во Европа? Поверојатно, за очекување е Заев на виртуелното гласачко konto на СДСМ да ги додаде гласовите на српското движење Двери. Па и така целосно им ја украдоа и од збор до збор целосно ја копираа програмата. Дури и сценографијата за митинзи. Но не дека се безидејни и мрзливи, туку дека беа презафатени со редифинирањето на државата и со пакувањето на непристојните предлози за Албанците. Оправдано, нели...

Четири години игри за разнебитување на државата

СДСМ како партија постои цели 25 години, но во последните четири го достигнаа врвот. Зачетокот на прикаската беше анархијата што ја внесоа во Собранието и која поради нивните глупости кулминираше на 24 декември **2012 година**, изнуден и посакуван резултат на неколкумесечните мешаници во кои активно учествуваа многу тогашни функционери, прекалени социјалдемократи, кои за само четири години ги „изеде“ Заевизацијата на партијата. Истите тие, сè уште предводени од Црвенковски, тераа „отпор“, правеа протести со автомобили и што ли уште не.

Тамам кога решија да ја зголемат масовноста и на помош за „оптичка мамка“ да ги вклучат камионите и возовите на протести, дојде Филе

и падна Мартовскиот договор во **2013 година**. Веднаш по него, следуваа локалните избори на 24 март и на 7 април, на кои по толку „отпор“ и протести, СДСМ загуби со огромна разлика од ВМРО-ДПМНЕ. Веднаш следуваа конгрес, па губитникот, „напатениот“ БЦ, мудро се повлече и му го препушти социјалдемократскиот трон на Зоран Заев, дотогаш познат само како поранешен „чувар на тронот“ и градоначалник аболитан за криминал од осум милиони евра токму од експретседателот на државата и на партијата. Неговиот противкандидат Зоран Јовановски исчезна од сцената, исто како и Игор Ивановски – Шема, кој свесен за местенето се откажа на еден ден пред изборите. Единствен гаваз и верен следбеник му остана контракандидатот за претседател на СДСМ Кире Наумов, кој благодарение на тоа „дотурка“ до дополнителен министер во финансии.

Следната, **2014 година** на политички план ќе остане позната по катастрофалниот пораз на СДСМ на предвремените парламентарни избори, кои се одржаа заедно со претседателските и кои придонесоа за проширување на дебаклот. ВМРО-ДПМНЕ победи со околу 200.000 гласови разлика, а Иванов го победи „независниот“ Пендаровски со само 136.000 гласа разлика. Шлаг на торгата беше изненадувањето што го приреди Заев, кој во 19.30 излезе и без ниту еден аргумент одби да ги признае изборите. За потсетување, партијата немаше поднесено ниту еден приговор до ДИК. Сите се чудеа, но од денешна перспектива знаеме дека Заев веќе знаел за незаконски прислушуваниите разговори, снимани токму до тој период, но не и потоа. Тогаш сè изгледаше лудо, слично како и двојазичноста и редифинирањето годинава, но сценариото полека се склопува. Следуваа бојкот на парламентот, благи реакции на Брисел и на Вашингтон за глумирањето на СДСМ и почеток на дејствата во мегааферата „Пуч“, т.е. обидот на Заев да го уцени Груевски со „бомбите“.

2015 година, Груевски го „престигна“ Заев и објави дека Заев го

уценувал со незаконски прислушувани разговори. Набргу потоа, лидерот на СДСМ веќе во дефанзива во февруари почна да ги објавува на патетични прес-конференции, излага десетици пати за потеклото, бројот, прислушуваниите и што ли уште не, и самиот без сите информации што „чадорот“ постепено му ги дозираше според заслугата и согласноста за антинационалните отстапки. Пародијата со петардите, за која многумина уште од самиот почеток требаше да завршат в затвор, заврши со договорот од Пржино, на кој партиите со посредство на еврокомесарот Јоханес Хан се договорија да одат на предвремени избори во април 2015 година, за техничките министри, ад хок телата итн. Крајот на 2015 година беше засладен со доаѓањето на најлошиот посредник во историјата на посредништвото, Питер Ванхауте, европски бирократ и класичен недоделкан лик, кој си поигруваше со нацијата и со сите македонски вредности и кој покрај сите идиотски работи успеа да стане предмет на обожување од една идолопоклоничка постава на избрани македонски никаквици.

2016 - година кога сценариото, конечно, се вообличи

Така, орни и договорени за избори влеговме во последната, веќе измината 2016 година. Арно ама, сите, освен СДСМ, влегоа во неа со убедување дека се оди на избори на кои сè ќе се доточни и ќе се стави крај на кризата, која ја глодаше економијата. Само врхушката од „Павел Шатев“ уште од тогаш знаеше дека нема да оди на предвидените избори на 24 април, ниту на втората опција 5 јуни. Тие си типуваа на 11 декември уште од тогаш, за да ѝ дадат време на шарената „револуција“ да ги привлече „инаквите“ и за да заврши со двојазичност и со федерализација. Сите чекори, како и самото непризнавање на изборите во 2014 година, на почетокот изгледаа стихийни, нелогични и непродуктивни, но не било така. Конечниот удар го нанесоа непристојните понуди на Заев до албанскиот електорат. Тој им понуди нешто што реално не им треба, играјќи ја својата предви-

дена ролја во сценариото на сонародникот на Квентин Тарантино. Сосема „случајно“ Заев успеа да допре до срцето на најрадикалните албански средини како Танушеви, Диво Насеље и Арачиново. Како и да е, изборните резултати ги изненадија сите, а најизненаден беше СДСМ, затоа што некој му вети дека, дефинитивно, ќе победи. Така, Заев си ја депонираше јавно својата оставка и као градоначалник и како лидер на партија за потоа да се свести и да се вади со индолентното „600.000 граѓани гласаа за промени“ т.е. демек тие победиле. Настрана што не залудно се нагласува граѓани, наспроти кои, барем во нивните очи, гласаа 600.000 селани...

За жал, очигледно, изборите не се толку посакуваниот крај на кризата, која со почетокот на 2017 година само ја зголеми возраста. За жал, требаше толку многу време и години за сите да сфатат што била целта на Заев и на неговите заштитници, благодарение на кои се случи сето ова во Македонија. Толеранцијата на „бомбите“, шарени „револуции“, амбасадорски ин-

тервенции и какви ли не глупости, беше очигледна грешка. Да, очигледно никој не играше на картата на продавањето на националните интереси, крајната бескрупулозност, макијавелизам и албанизација на СДСМ, која сега е во битка со БЕСА за приматот на најголемата антимакедонска партија.

Постизборното трезнење на дел од Македонците, кои утрото на 12 декември се разбудија до грдото лице на СДСМ и сфатија дека нема ништо од идеологија и револуција и дека сè било гола борба за власт преку идно загорчување на животот на поколенијата со безобразен флерт со Албанците, сепак, доаѓа задоцнето. Мамурлакот предизвикан од нивната опиеност со глупостите на Заев и врушката ќе го поминат со тешкотии. Време им е, останатиот дел од народот веќе одамна блуе од понуденото од Заев. Нивната евтина лага скапо ќе ја чини државата. „На човек можеш да му дадеш, не можеш да му земеш со сила“ изјави еднаш лидерот во Струмица. Епа, време е некој, макар со сила, да им даде и всади малку национално чувство. Крајно време... ■

СЕРВИС „ЏЕРСИ“
ЛИДЕР ВО СВОЈАТА ДЕЈНОСТ

- Репарирање и одржување камиони со употреба на специјализиран алат;
- 12-метарска рамка за исправање шасии, единствена на Балканот;
- Хитер машина за загревање шасии без оштетување;
- 17-метарска комора наменета за бојадисување;
- Компјутерско штелување геометрија на предна и на задна оска на камиони и на комбиња.

ЏЕРСИ
АЛМАРСКО ЛАКЕРСКИ СЕРВИС ЗА КАМИОНИ

ТЕЛ. **02/2464-564**
e-mail: jersy@jersy.com.mk

TRANSMET

TRANsport • Mining • Engineering • Trading

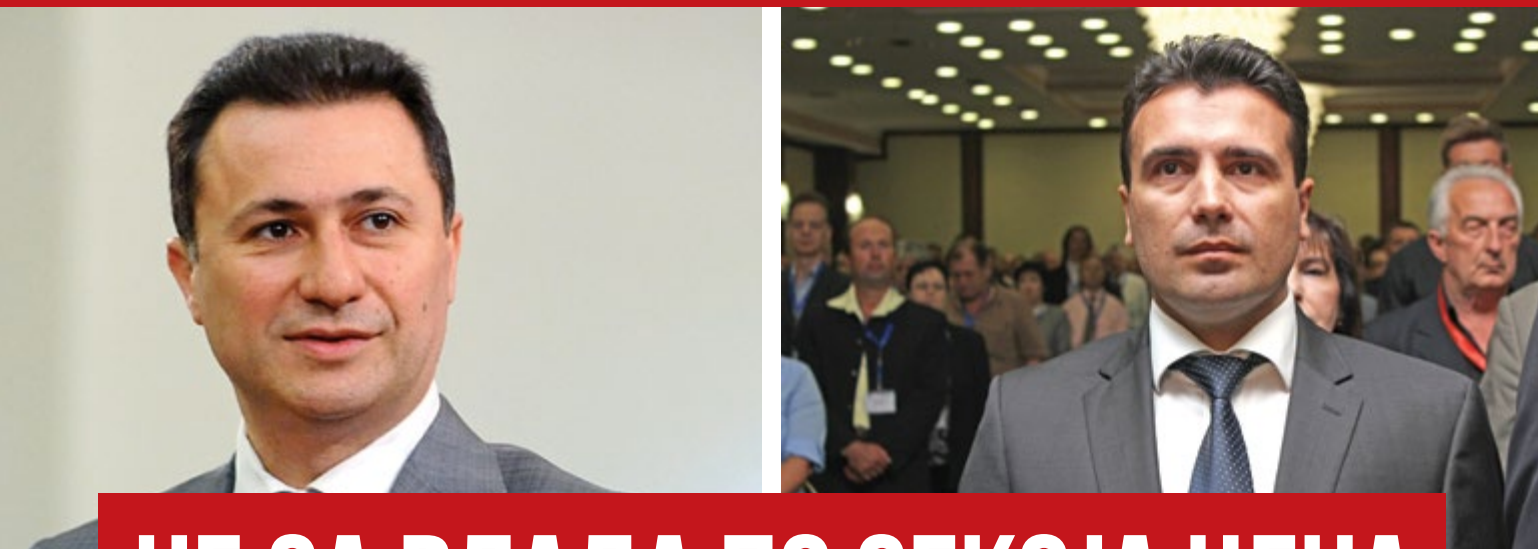
Адреса: ул. Костурски Херои бр. 38, кат 2, лок. 1, 1000 Скопје
тел: +389 2 2720 411 +389 2 2775 311 || факс: +389 2 2720 411
е-маил: info@transmet.com.mk || www.transmet.com.mk

Ние го обновуваме
миналото...

Ние ја градиме
иднината...

2015/16
Superbrands
Macedonia's Choice

www.transmet.com.mk

НЕ ЗА ВЛАДА ПО СЕКОЈА ЦЕНА

Изјавата на лидерот на ДУИ, според кого ако не бидат прифатени барањата на ДУИ, која дел од набљудувачите ја доживуваат како нова јавна закана за дестабилизација на Македонија, отвора нови перспективи за иднината на македонската политичка криза

Пишува | Горан Момирски

Тоа што Ахмети уште еднаш не потсети дека никогаш не донел одлука спротивна на интересите на албанскиот народ воопшто не му помага ниту на неговиот народ ниту на другите граѓани на Македонија, но барем јасно кажа дека нема проблем да донесе одлука спротивна на интересите на Македонците, Турците, Ромите, Србите, Бошњациите, Власите, Хрватите и на сите други што живеат во земјава. Во изјава за телевизијата „Алсат М“ Али Ахмети на сите Албанци во Македонија им порача да не стравуваат, со што на другите индиректно им најави дека тие, можеби, треба да стравуваат. Понатаму, тој вели дека неговата конечна одлука ќе ја одразува волјата на мнозинството на албанскиот народ што, пак, може да значи дека не е многу загрижен дали со новата владина коалиција ќе биде одразена волјата на мнозинството Маке-

донци. Најспорна од сите изјави што ги даде Ахмети во своето несреќно интервју е, сепак, таа за донесувањето одлуки на штета или од интерес на Албанците. Точно е дека Ахмети е лидер на политичка партија што доминантно ги претставува македонските Албанци, но точно е и тоа дека тој со ваков пристап во крајно напнати денови го уништи својот обид да се претстави како модерен европски политичар. И на Ахмети и на тие што го донесоа од планина во македонското собрание им е јасно дека на Балканот и во Македонија една исклучителност на етничка основа создава друга, една реакција создава низа контрареакции и, на крајот на краиштата, дека сите политичари работат или мислат дека работат во интерес на својот народ. Ахмети е еден од ретките што не зборува за сите граѓани, туку само за Албанците.

АХМЕТИ НЕ СЕ ПЛАШИ ОД МАКЕДОНИЈА БЕЗ ВЛАДА ТУКУ НАВИВА ЗА ТОА

Директната закана дека Македонија може да остане без влада доколку кај македонските партии не надвлее разумот, односно доколку не ги прифатат неговите услови за кои знае дека ниту албанските партии не би ги прифатиле, е само израз на немоќ на некогаш семоќниот лидер на ДУИ. Политички навивните во пораките на Ахмети можат да препознаат искреност и принципиелност, но тие што ги разбираат работите целосно сфаќаат дека тој не само што не исклучува, туку и навива за Македонија без влада. Причините се едноставни, ако Македонија нема влада, односно остане со техничка влада, ДУИ ем ќе може да тврди дека не е на власт ем ќе може да се правда дека поради тоа што не е на власт не може да ги спроведе своите ветувања кон електоратот. Ако нема влада Ахмети како дел од каква било техничка, транзициска или експертска влада ќе има можности да користи државни ресурси за да ги врати загубената почит и влијание кај Албанците. За Ахмети и коалиција со СДСМ е крајно контрапродуктивно затоа што СДСМ, практично, ја уништи ДУИ

со своите „великоалбански барања“ и целосно ја разнебити структурата на некогашната УЧК. Но причините за невлегување во коалиција со СДСМ имаат и друга природа, која не се базира на емоции и на одмаздолубивост. СДСМ, практично, ја прикажа ДУИ како умерена партија што не бара доволно за Албанците и во таква коалиција ДУИ ќе треба да се бори со своите коалициски партнери за да го добие гласот на народот, што е исклучително тешко во македонската реалност. Се разбира, сите овие сценарија и анализа паѓаат во вода доколку ДУИ добие јасен сигнал што треба да прави од луѓето што и досега ја воде партијата по трансформацијата од воена во политичка организација. Во таков случај, ДУИ, ако треба, ќе тргне и против Албанците.

НЕ ЗА ВЛАДА ПО СЕКОЈА ЦЕНА

Јавните позиции на Ахмети, колку и да иритираат дел од јавноста, сепак се добри за да може да се постават црвени линии во преговорите. Истите позиции

треба да важат и за ВМРО-ДПМНЕ и за СДСМ. Никој не смее да формира влада со ДУИ доколку таа влада е од интерес за Албанците, а на штета на сите други граѓани. Подобро е четири години без влада, односно со административна или техничка влада, отколку политичка влада што ќе предизвика промена на името, федерализација, кантонизација, етнички кроен буџет. И тука и ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ треба да се свесни дека никој никогаш нема да им прости ако направат компромис и ако влезат во влада што ќе биде спротивна на националните и на државните интереси.

ПОЛИТИЧКО-ТЕХНИЧКА ВЛАДА

Една од опциите што може да ја премести сегашната ситуација е формирање влада со легитимност, односно мнозинство во парламентот, која во исто време ќе нема право да решава за важните државни теми како преговорите за името. Оваа политичко-техничка влада не смее да чепне по унитарниот карактер на земјата и во про-

мена на Уставот во кој било дел, туку само да ги спроведе реформите од списокот на Прибе и да создаде услови за уште едни избори за една година, по кои во политички преговори за начините на кои може да се реши кризата ќе влезе влада со целосен капацитет.

ДРЖАВА БЕЗ ВЛАДА

Најпознат пример за демократска земја што подолг период функционираше без политичка влада е Белгија, која од 2010 година до 2011 година, цели 589 дена беше без влада, која има мнозинска поддршка во националниот парламент. Како резултат на непремостливите разлики меѓу фламанската и валонската заедница во кралството Белгија оваа земја речиси две години беше без влада, но во тој период политичката криза беше само на хартија. Земјата не само што не доживеа економски колапс, туку доживеа и економски пораст, кој беше поголем од најголем дел од другите членки на ЕУ. Се разбира, Македонија, освен што има делумни сличности во етничкиот состав, сепак не треба да се надева дека лесно ќе го доживее белгиското искуство. Поизвесно е дека без политичка влада, Македонија не може да биде стабилна, што е главен приоритет во услови кога Европа очекува нова бегалска криза. ■

1991 ГОДИНА ВО 2016 ГОДИНА: ПОРАЗЕНИОТ СЕ ОБИДУВА ДА ЈА ПОГАЗИ ВОЛЈАТА НА МНОЗИНСТВОТО

Пишува | Никола Србов

Поидентично не може да биде. Ни ја пресликаа 1991 година и воопшто не ги засега што државата ја водат кон амбис. Факт, историјата не се повторува, неа ја повторуваат тие што не ја научиле. По прегласувањето во Теарце и потврдата на пратеничките мандати влегуваме во фаза на составување на идната влада, во таа фаза нè чека сликата од 1991/92 година, сега треба да се преслушаме што сме научиле

Не спаѓам во тие паметните аналитичари што од прва кажуваат каква иднина нè очекува, или од тие што имаат некаква информација, се разбира, „доверлива“, едноставно, ќе ги изнесам фактите и како можеме да се извлечеме здрави и живи од тоа што ни е сервирано.

На првите парламентарни избори во Република Македонија, кои се одржаа на 11 ноември 1990 година, победата ја однесе ВМРО-ДПМНЕ, која освои мнозинство во парламентот со 38 пратеници,

наспроти 31 пратеник освоено од страна на СДСМ, тогаш сè уште СКМ ПДП и 17 пратеници на албанската ПДП. Тоа беше најшарениот парламентарен состав и за да се состави влада беше потребно големо искуство во политиката, тука комунистите беа во предност тој период. проблемот во составувањето на оваа влада произлезе уште за време на предизборната кампања, во предизборието СКМ ПДП се обиде да го пресече полетот на ВМРО-ДПМНЕ што, пак, ќе значеше крај на владеењето на дотогашните кадри. Ы беше подметнат радикален антиалбанизам што, пак, историски се негира со вредностите и со принципите на ВМРО, која никогаш не била антиалбанска. Извршниот комитет на ВМРО-ДПМНЕ се огладуваше од антиалбанизмот, кој се влеваше во партијата, но неискуството го направи своето, во голем дел од партијата се рашири ваквото расположение, кое, пак, беше поттикнувано од политиката на Милошевиќ во Косово. Секој што ја познава барем малку политиката знае дека ВМРО и Милошевиќ се два различни света, но тој што подобро навлегол во суштината на проблемот од тој период, знае дека токму кадрите на Милошевиќ ја определија ВМРО-ДПМНЕ да биде антиалбанската партија во Р. Македонија.

Влевањето на силниот антиалбанизам доведе до неможност да се направи коалиција со ПДП и ВМРО-ДПМНЕ да ја состави владата. Поразената, но искусна, СКМ ПДП искористувајќи го моментот притискаше да се состави експертска влада. На 20 март 1991 година беше избрана експертската влада. На ВМРО-ДПМНЕ ѝ беше одземена можноста како победник на изборите да состави влада. Поразениот ги диктираше условите. Кога имате експертска влада, или широка коалиција, опасноста да ве отстранат од власт е најголема, едноставно, ќе ве надгласаат. Тоа и се случи, на 17 август

1992 година, во Собранието беше изгласана недоверба на експертската влада. Новата влада ја состави Бранко Црвенковски, на тој начин во Р. Македонија на власт стапи поразениот од парламентарните избори.

Сето ова се случуваше додека во другите републики од Југославија беснееја најжестоките војни на европска територија по Втората светска војна. Во таква констелација, со војна во соседството, Република Грција многу лесно, под закана за воен конфликт, влезе во дипломатска офанзива против Република Македонија. Владата составена од поразениот СДСМ ги прифаќаше сите услови поставени од страна на Р. Грција. Во исто време, Џорџ Сорос почна да навлегува во Македонија, многу едноставно, ни порача, сонце или лав не доаѓа предвид, даде нешто ситно пари и се инсталираше Фондацијата Отворено општество.

Грешките на ВМРО-ДПМНЕ се редее еднапо друга, во 1994 година партијата реши да ги бојкотира парламентарните избори и на тој начин згасна и тој мал дел плурализам и демократија во македонското општество. Во 1994 година СДСМ сам состави и влада и опозиција, си исценира опозиција. Веднаш следува промена на државното знаме, потпишување на привремената спогодба со Грција во која се откажавме од сè што е македонско, и кругот се затвори со криминалната транзиција. Македонецот остана и обезличен и гладен. Во ВМРО-ДПМНЕ во 1996/97 година почнаа да влегуваат нови интелектуални сили, кои знаеја што значи политика и играње во политички води. На парламентарните избори во 1998 година ВМРО-ДПМНЕ повторно ја однесе победата, но овој пат, за разлика од 1990 година, изигра мудро и направи влада коалицирајќи со албанска партија. За македонското општество 1998 година е клучна, тогаш се прекрши полуве-

ковното владеење на една партија. Веднаш по составувањето на новата влада, ВМРО-ДПМНЕ ги ослободи сите политички затвореници Албанци, кои претходно СДСМ ги затвори поради политичко дејствување. Во 2000 година ВМРО-ДПМНЕ, по промената на Павле Трајанов од позицијата министер во МВР, ги deregистрираше сите десничари што биле следени од тајната полиција. Албанците почнаа да ги остваруваат своите права и во законски запишани норми, економијата растеше, државата, конечно, зачекори напред и тогаш почна војната во 2001 година.

Сето ова го нафрлив за да ја имаме големата слика бидејќи денеска Република Македонија е во иста ситуација како по првите парламентарни избори од 1990 година. ВМРО-ДПМНЕ освои најмногу пратенички места и најмногу гласови на парламентарните избори, но победата на ВМРО-ДПМНЕ е оспорувана од поразениот СДСМ, кој се заканува со составување влада. За да биде идентична ситуацијата, денеска на граница немаме војна како во почетокот на 90-тите години, но затоа имаме емигранти од Блискиот Исток, што значи границата и денес, исто како и тогаш, ни е под директна закана. Исто

како на почетокот на 90-тите години, спорот со Грција сè уште го имаме на маса, а СДСМ се нуди за негово брзо решавање. Исто како и тогаш, така и денес, повторно Сорос дејствува во македонското општество, тогашното укорување за сонцето и за лавот денеска го надградува со уривање на суверенитетот на државата. Исто како и тогаш, така и денес, во редовите на СДСМ се вклучени кадри од некогашната Служба за државна безбедност. Исто како и тогаш, денес на ВМРО-ДПМНЕ ѝ се лепи антиалбанска етикета, додека партијата што ликвидираше најмногу Албанци денеска нуди пакет за проширување на Рамковниот договор. Старите комунисти ја усовршија тактиката, според која: ако си за зачувување на целовитоста на државата и на нејзиниот суверенитет, тогаш ти си шовинист и антиалбански настроен.

Денеска СДСМ на чело со Зоран Заев, исто како неговиот претходник Бранко Црвенковски во 1991 година, се залага за составување широка влада. Погоре споменав што значи широка влада и какви опасности носи, па да не повторувам. Но, колку и да се обидува СДСМ да ја врати Македонија во мрачните времиња од блиското минато, денеска ВМРО-ДПМНЕ е со многу поголемо искуство и знаење.

ВМРО-ДПМНЕ мора да има на ум дека широка влада може да доведе до надгласување и исфрлање од власт, а што би донело тоа можеме да видиме од минатото. За вие, како поразен, да можете да опстанете на власт, ќе мора да се согласите со сè што ќе ви биде ставено на маса. Во интерес на државата е ВМРО-ДПМНЕ да состави влада со ДУИ, да следува период на стабилизација бидејќи нè чекаат локални избори и емигранти на граница. Локалните избори и притисокот на границата можат да доведат до големи турбуленции од кои ќе трпи државата, затоа е потребна влада. Во Р. Македонија се воспостави некое непишано правило дека победничката партија од македонскиот блок и победничката партија од албанскиот блок треба да составуваат влада. Доколку ДУИ го прекрши ова правило, целиот албански електорат ќе треба да биде свесен дека на идните избори, кога ВМРО-ДПМНЕ ќе освои повеќе од 61 пратеник, ќе може сама да состави влада. Во моменти кога е загрозувана државата не смее да има компромиси. ■

ЧЕСТИТКА

Пишува | Ацо Сџанковски

Да си честитаме на издржливоста и на трпението. Тоа секогаш носи резултати, дури и тогаш кога сè изгледа залудно и глупаво. Конечно, овие доблести се есенција на самиот живот. Сè друго, освен трпението и силната волја да се издржи во сопствената верба, е тривијално, брзоплето и неодговорно.

Конфликтот е секогаш тука, тој левитира во етерот, во поднебесјето и бара сцена и актери за своите сценарија. Играта е занесна, вистинска хипноза, но кога таа не е дислоцирана во сферите на баналното и кога ќе ги опфати виталните траектории на општествените системи, тогаш се случуваат непоимливи потреси и трагедии. Тогаш луѓето се чудат, се прашуваат во паника што, всушност, се случува, од каде ваков изблик на нечовечност, тиранија и зло?

Но, во тие моменти нема никаков утешителен одговор, само ужас и деструкција, која не престанува и ги полудува сите.

Затоа им честитам на сите за трпението и за издржли-

воста. Верувајте, нема добра стратегија и тактика од овие две...

На правдољубивите, на херојските и епски карактери, на оние што држат до сопственото достоинство, можеби, овие пристапи кон решавањето на конфликтите им се малку и индолентни, особено затоа што се во право, а тие се секогаш во право, та зар да не се, би се вознесувале ли со толку самодоверба и посветеност, но, верувајте, воинствените карактери први го губат теренот. Нивниот темперамент ги носи во избрзани реакции и гибел.

Би рекол дека треба да се исцрпат сите варијанти, понекогаш по цена на големи понижувања и одрекувања, но правдата ќе победи зашто таа секогаш победува, без оглед на тоа колку ова поправање на моралните аспекти на стварноста во дадени времиња и услови ќе проголта енергија и мисли.

Затоа, само напред со трпението, со толерантноста и со волјата да се опстои на најдоброто во нашата идеолошко-политичка имажинација.

Ви честитам, *urbi et orbi*, драги жители на планетава, а посебно на граѓаните на Република Македонија, што и покрај сите искушенија, сè уште имате човештина во своите души, што имате емпатија за ближните, и по вертикала и по хоризонтала, и што посебно ги милувате доблестите што на многу други места се веќе испратени во историјата, а тоа се трпението и толерантноста и, секако, што сè уште не ве означиле со чипови, со знакот на нечестивиот.

Редно е што повеќе од нас, граѓаните на светот (а на што би биле, се прашувам?), да се поклониме на виртуелните, но непоколебливи по силата на духот катедрали на трпението, на почитувањето, на созерцувањето. Тоа се силните храмови на опстојувањето на човековот вид. Само во закрилата на нивната непоколебливост и спокој можеме да ја видиме убавината и љубовта на битието. Затоа ви честитам што решивте да играте на најмудрата, најсигурна карта, на доблеста над доблестите.

Ви честитам со воздушеста снежнобела честитка за вашата способност да ги преживеете ништожноста, дефетизмот и очајот. Тоа се само ефемерни плашила на патот до светоста. Држете до трпението, грешка ќе нема и никогаш нема да заталкате во непроодните шуми на злото, полни со грмушки, начичкани со трње, со крволочни сверови, населени во мракот, што демнат на заталканите како на лесен плен.

Трпението е состојба од која извираат мудроста и сознанието, но најмногу од сè – вистината, што е и најважно.

Вистината ве спречува да пропаднете морално и духовно. Таа е вистинскиот извор на сигурноста и хармонијата. Вистината ве држи во живот, сè друго е само преживување.

Не е проблемот во злото кај другите, проблемот е секогаш во недостигот од трпение кај нас самите. Затоа, да се фатиме за нашата најголема национална доблест – трпението.

Историјата штедро и сликовито ни покажува до какви катастрофи носи отсуството на трпение. Понекогаш нештата не можат да се вратат во првобитната состојба откако кодот на трпението ќе биде прекршен и некој импулсивен и неконтролиран гест ќе предизвика низа од ескалрачки реакции, кои веќе никако не можат да се совладаат. Овие непосакувани лавини од зло треба да бидат превенирани со едно доследно трпение и толеранција.

Ние сме мала заедница на луѓе со различни табии, вери и култури и сите живеаме во пазувите на оваа мала и сè уште сиромашна држава. Единствената вредност со која можеме да се носиме против искушенијата, кои хараат по светските меридијани, е токму уметноста на трпението.

Таа уметност е уметност над уметностите и политика над политиките. Трпението ќе ви врати со голем духовен берикет во времиња кога најмалку се надевате на тоа.

Затоа овој Божиќ, без оглед дали го чествувате по Грегоријанскиот или по Јулијанскиот календар, бидете трпеливи и истрајни како што е мајката кон своето чедо. ■

НЕВРАБОТЕНОСТА ДОСТИГНА ИСТОРИСКИ НАЈНИСКО НИВО

Повеќе од две години државата живее во услови на политичка криза, која, сепак, не успеа да го запре економскиот напредок. Годишната што измина може да се пофали со историски пад на невработеноста, влез на многубројни странски инвестиции, изградба на многубројни патишта, модернизирани железнички сообраќај. Пресекот на 2016 година на економски план покажува дека бизнисот успеал да ги издржи бројните превирања на политички план, но, исто така, упати порака дека што побрзо треба да се оформи стабилна влада која ќе ги трасира патеките за натамошен раст

Пишува | Александрија Сивковска

НЕВРАБОТЕНОСТА ПАДНА НА ИСТОРИСКИ НАЈНИСКО НИВО

Стапката на невработеност во државата падна на најниско ниво досега и во третиот квартал од 2016 година изнесувала 23,4 проценти. Државниот завод за статистика на почетокот на декември објави дека во третото тримесечје од 2016 година активното население во Македонија брои 949.944 лица, од кои вработени се 727.985, а 221.959 лица се невработени. Анализата на податоците на Заводот покажува дека стапката на невработеност во третиот квартал од 2016 година била 2,1 процентни поен пониска во однос на истото тримесечје од 2015 година, а 0,6 отсто пониска во однос на вториот квартал од годинава. Во однос на просечната стапка на невработеност во 2015 година, која изнесувала 26,1 проценти, невработеноста во третиот квартал од годината што измина паднала за 2,7 процентни поени. Според бројките, во третиот квартал на 2016 година имало за 21.271 невработени помалку од истиот период

од 2015 година, а вработени биле 16.605 лица повеќе отколку во истиот квартал во 2015 година.

Податоците покажуваат дека ова е историски најниска стапка на невработеноста во државата. Според статистиката на Народна банка, по осамостојувањето на државата невработеноста била најниска во 1993 година и изнесувала 27,7 проценти. Потоа драстично расте, со тоа што во 1994 година изнесува 30 проценти, а во 1997 година достигна 37 проценти. Рекордно највисока стапка на невработеност во државата, според податоците, е измерена во 2005 година кога изнесувала 38 проценти. Потоа ниту една година државата немала пониска стапка од 30 проценти сè до 2013 година кога е измерена стапка од 29 проценти, по што почнува подрастично да оди надолу сè до 23,4 проценти во третиот квартал од 2016 година.

ИНВЕСТИЦИЈЕ ДОНЕСОА ПРОСПЕРИТЕТ

Се зголеми бројот на вработени во фабриките и во погоните на странските инвеститори во Македонија. Компаниите што веќе инвестираше во државата го прошируваат производството, отвораат нови капацитети, ангажираат повеќе работници.

Американски „Амфенол“ почна со изградба на третата фабрика за производство на автомобилски делови во Кочани. Новиот капацитет треба да биде готов кон средината на идната година и во него ќе работат 400 работници, со што вкупниот број на вработени во оваа компанија ќе се искачи на 2.500 луѓе. Во слободната зона во охридско-струшкиот регион се гради фабриката на „ОДВ електрик“, треба да биде готова во првиот квартал на 2017 година. Но, Германците веќе знаат дека ќе ги натфрлат првичните планови. Германската компанија моментално работи како браунфилд-инвестиција со 220 вработени. Претходно, своите бизниси во земјава ги проширија и „Донсон Мети“, „Текнохозе“, „Донсон контрол“. Во случајот на американската „Донсон контрол“, по Скопје се отвори фабрика во Штип, а се гради трета во Струмица.

Се најавуваат и многубројни нови инвестиции за 2017 година.

СЕ ЗАДРЖА СТАПКАТА НА ЕКОНОМСКИ РАСТ

И покрај негативното влијание на политичката криза врз економијата, економскиот раст за 2016 година се очекува да биде над проекцијата, најавува Министерството за финансии. Во просек, во првите

ваше 2,3 проценти на БДП, се доаѓа до еден раст што се наоѓа над тие проекции и покрај објективните пречки што ги имаше економијата.

Во првиот квартал економскиот раст изнесуваше 2,6 проценти, во вториот 3,1, а во третиот 2,4 проценти, или кумулативно 2,7 проценти. Градежништвото беше двигател на растот годинава со висока стапка од 15 проценти. Раст има и кај земјоделството (6,1 проценти), кај индустриското производство (4,4 проценти) и кај услужниот сектор (2,6 проценти). Висок раст се забележува и кај некои гранки каде што има посоефицирано производство, како производство на моторни возила (високи 65,1 проценти), машини и уреди (26,4 отсто), производство на електрична опрема (20,2 проценти) што е резултат на странските директни инвестиции во технолошко-индустриските развојни зони.

три квартали растот на БДП е 2,7 проценти и ако се анализираат параметрите, ќе се види дека стапките на раст континуирано се движат некаде над 2,5 проценти. Доколку земеме предвид дека ревидираната проекција изнесува

НА МАКЕДОНИЈА ЌЕ СЛУЧИ ГРАДЕЖЕН БУМ

Годишната што измина за Македонија значеше нови километри автопатишта. На земјава ѝ се случи градежен бум. Градежната оператива е на терен, се работи на изградба на планираните делници, кои значително ќе го намалат времето на патување, ќе ја зголемат конкурентноста на економијата, но ќе ја подобрат и безбедноста во сообраќајот. Капиталните инвестиции во инфраструктурата надминуваат милијарда евра, изградена или реконструирана е патна мрежа од над 1.300 километри. Клучни се трите нови автопати: од Демир Капија до Смоквица (проект што се реализира со европски пари), од Миладиновци до Штип и од Кичево до Охрид (проекти што се реализираат со кинески пари).

Миладиновци – Штип веќе е завршен повеќе од 50 проценти, околу триесет километри во двата правци веќе се асфалтирани. Демир Капија – Смоквица е автопат по кој речиси целосно може да се вози, веќе е при крај и се очекува 2017 година да биде пуштен во употреба. Набргу ќе биде пуштен во употреба и Миладиновци – Штип. За најголемиот проект, Кичево – Охрид, ќе треба повеќе време, околу две години, бидејќи е најтешката траса. Изградбата на овие делници претставува изградба на капитални проекти од национално значење, бидејќи само со нив се зголемува вкупната автопатска мрежа во земјава за 50 проценти.

МАКЕДОНИЈА СЕ НАЈДЕ МЕЃУ ДЕСЕТТЕ НАЈДОБРИ ЕКОНОМИИ ВО СВЕТОТ

Македонија во 2016 година се најде меѓу десетте најдобри економии во светот и петте најдобри економии во Европа за водење бизнис во извештајот на „Дуинг бизнис 2017“ на Светска банка, кој рангира 190 земји од светот.

Според извештајот на „Дуинг бизнис“, во најдобрите десет економии се вбројуваат Нов Зеланд (1), Сингапур (2), Данска (3), Хонг Конг (4), Република Кореја (5), Норвешка (6), Велика Британија (7), САД (8), Шведска (9) и Македонија (10).

Во Европа, пред Македонија се само четири економии – данската, норве-

шката, британската и шведската, што претставува огромен успех за државата.

Уште позначајно е тоа што во извештајот на „Дуинг бизнис“ Македонија е подобро рангирана од 25 земји-членки на ЕУ. Така, Македонија е подобро рангирана од Естонија (12), Финска (13), Латвија (14), Германија (17), Ирска (18), Австрија (19), Литванија (21),

Полска (24), Португалија (25), Чешка (27), Холандија (28), Франција (29), Словенија (30), Шпанија (32), Словачка (33), Романија (36), Бугарија (39), Унгарија (41), Белгија (42), Хрватска (43), Кипар (45), Италија (50), Луксембург (59), Грција (61) и Малта (76).

Македонија е најдобро рангирана земја во цела источна Европа, исто така е лидер во регионот според условите за водење бизнис и е рангирана подобро од Словенија (30), Романија (36), Бугарија (39), Хрватска (43), Србија (47), Црна Гора (51), Албанија (58), Косово (60), Грција (61), Турција (69) и од Босна и Херцеговина (81).

За потсетување, пред десет години „Дуинг бизнис“ ја рангираше Македонија на 94. место.

ЗОРАН ЗАЕВ

ВРАТИ СЕ ВО МУРТИНО ЗА ДА ВИДИ ЖИВОТ МАКЕДОНИЈА

Роген на: 8 октомври 1974 година

Овој човек, несомнено, ја обележи 2016 година, а лузната ќе ја носат на лицата генерации по него за никогаш да не се заборава кој го посеа предавничкото семе. Многумина доцна сфатија дека не се работи за блеф кога Заев се удираше во гради дека ќе ги менувал Уставот, името, границите, државата, но не е човек да ги обвини – матрицата на Заевци и на сличните ја отвора само клучот на алчноста, заевски ген.

Годинава што одмина ќе биде запишана во историјата по рекордниот број одложувања на парламентарни избори, по топењето на фантомите, каприците на еден човек - црпнатиот од Муртино.

Да, по 11 декември јасно е како ден дека не беше пуштање вода флертот со Албанците, туку сериозна понуда за брак од интерес, но да одиме по ред.

Годината почна така како што заврши минатата – со сомнежи и со уцени. На последниот ден од старата година Заев театрално влезе со шест кутии во СЈО, демек ги предава снимките. Камери, новинари и шест кутии - кутии. Дека ги предал снимките, и ден-денес нема докази.

Во меѓувреме, Катица Јанева повторно го одложува „Пуч“. Овој пат не ги разгледала доказите што на минатото рочиште не ги беше запознала. Набрзо ќе биде одложен и „Поткуп“, па почнува шпанската серија со рочиштата на Заев, која место

да добие расплет, ќе кулминира во декемвриската епизода. Дотогаш, Заев, главно, ќе избегнува да се појави на суд, а сесрдно ќе му помагаат и амбасадорите, освен кога нема да се договорот како што треба.

Од прв до последен здраворазумен човек во Македонија го обвини плачкото од Муртино дека ја држи во заложништво целата држава. Колку што повеќе му се угодуваше толку подебели стануваа неговите црвени линии, а на крајот целиот поцрвени, заплака и извика: „Јас не играм!“ па не се одржаа избори на 24 април, а исто постапи и два месеца подоцна, па не се одржаа ни изборите на 5 јуни.

Полчасовно реално шоу на деценијата го отвори февруари. Во рингот господинот Зоран Заев и неприкосновениот Драган Павловиќ - Латас.

■ Господине Заев, кога сакавте да учествувате на локалните избори во 2013 година рековте дека списокот може да се пречисти за 15 дена - рече Латас.

■ Оставете што сум рекол тогаш - реплицираше Заев, а оваа реплика е универзалната вистина и ќе се повлекува до ден-денес.

Јакимовски знае нешто што ние не знаевме, но далеку од тоа дека не очекувавме.

■ Тој истиот ваш лидер, што се вика Зоран Заев, од мене има побарано 250.000 евра – 50.000 евра за црквата, 50.000

за спортот на село, 50.000 за културата и 100.000 Ромите.

Полноќни шепкања и двојна доза адреналин: Беќир Асани му објаснува на Заев зошто веќе не смее да излезат снимки од функционери на ДУИ во јавноста, а тој со стресени гаќи трка кај Верушевски.

Бомба од спротивниот табор му испрати претседателот Ѓорѓе Иванов. Објави дека Зоран Заев телефонски го молел да биде аболитан по настаните на 9 мај.

Мегаскандал: Заев премолчи, но претседателот на албанската дијаспора Муса Љамалари прозборува: Заев отворено договара федерализација на Македонија, а во игра е промена на знамето, на името, на химната, на државата и создавање дводомен парламент, при што претседател на државата да биде Албанец по систем на ротација. И Биљал Касами од Беса го вели истото.

■ Заев еднаш засекогаш сфатил една вистина дека Македонија не може да биде држава што може да создаде механизми во кои Албанците ги држи далеку од институциите.

Да се одложат одложените избори или не одам на преговори. Повторно услови, а под прозорци се силуваат институции.

Ставот на СДСМ не се променил, не сака да оди на избори на 5 јуни бидејќи ќе победи, а Груевски и Ахмети нема да ги признаат изборите, изјави лидерот на СДСМ.

Во меѓувреме: Фрла боја по државните институции и скита со хулиганите, сопартијците од разгранокот Шарена револуција.

Во првите 24 часа од поплавата во Скопско, Заев организираше насилни протести во Скопје, а парите на струмичани ги даде за Аца Лукас.

Со фотографија од трибините, прегрнат со албанско знаме и со натпис „Навиваме за Македонија“ Зоки навива за Шкендија. Секако, Заев мора да нагласи дека секогаш е за успех на Македонија.

Фантоми нема – шлаканицата со која ДИК му ја затвори устата на СДСМ. Џабе се жестеше дека

нема повеќе од 1.500.000 гласачи. Избирачкиот список е идентичен со тој од 2014 година, кога доживеа катастрофален пораз од 200.000 гласа разлика.

Кафе, 500 евра и лебот насушен: Во предизборието малиот Зоки е главен актер, а сите други, главно, му се лутат и му забележуваат. Ги вработи Зекири, Шекеринска и Манчевски во партијата, фина плата им даде – му се налути Нора. Ја викна на кафе, уште сеир му факаат за кафето.

Заев пристигнува во Прилеп: Во македонска средина ќе се осмели да ја промовира предавничката идеја за двојазичност и за утопистичката идеја за живот во Македонија – 200

евра минимална плата и 500 евра просечна.

Повторно му се лутат. Не му ги бендисаа пратеничките листи, а и чика Драгиша не му го простија.

Каран - смирен замина за Берн, па ветуваше сè и сешто, му поверуваа и му платија за екстра-услуга.

■ Ако на олку значајни избори се случи негативен резултат, тогаш ми завршува политичката кариера - рече Заев само неколку часа пред да биде поразен. Финансиерите му чукаат на врата, а откако падна и во Теарце, велат бил виден во амбасадите. Народот во Македонија сè уште го чека да му честита победа. ■ [РР.]

2016 ГОДИНА БЕШЕ КРАЈ НА СВЕТОТ КАКОВ ШТО ГО ЗНАЕМЕ. ШТО СЛЕДУВА?

Фразата „пресвртна точка“ се употребува премногу често, но се чини дека идните историчари токму така ќе ја опишуваат 2016 година. Најистакнатиот настан беше изненадувачката победа на Доналд Трамп. Поразот на Хилари Клинтон предизвика шок низ целиот свет. Мандатот на милијардерот во Белата кука почнува на 20 јануари. Многумина ќе го наречат датумот „црн петок“ стравувајќи дека трампизмот може непоправливо да ѝ наштети на меѓународната безбедност, заштитата на животната средина и на човековите права. Други, пак, ќе го гледаат како знак на добредојдена промена. Тоа ќе биде година на опасно живеење.

Сепак, 2016 година беше посебна и по многу други работи - и добри и лоши. Борбата против Исламска држава во Сирија и во Ирак се засили, иако терористичките злосторства зедаа многу животи од Ница до Џакарта. Во Колумбија беше потпишан мировен договор, со што се стави крај на најдолготрајниот бунт во светот. Европската унија остана во конфузија откако Велика Британија гласаше да ја напушти. Парискиот договорот обележи важен чекор во борбата против климатските промени.

Избори и референдуми

Протекционистичкиот и изолационистички став на Трамп ја доведе во прашање неизбежноста од глобализацијата, што укажува на враќање на економскиот национализам, казнените тарифи, трговските пречки, контролата на движењето на работна сила и на капиталот, затворените пазари и умови што постоеле некогаш пред 1939 година.

Многумина се надеваат дека Трамп ќе заземе попрагматичен став. Но, тој ја доведе во прашање ефикасноста на меѓународните институции, како што се Обединетите нации, Светска банка и НАТО и фрли сомнеж врз клучните безбедносни сојузници во Азија. Трамп, исто така, предизвика загриженост за Парискиот договор за климатските промени од април.

Изразената поддршка на Трамп за еднострано војување, за авторитарно владеење, тортура, неопределен притвор без судење и за верско и расно профилирање на имигрантите и на бегалците, доколку биде реализирана, би ја уништила универзалната заштита на правните и човекови права создадена преку системот на Обединетите нации од 1945 година.

Првиот светски лидер со кого Трамп разговараше по победата беше лидерот на воениот удар во Египет, Абдел Фатах ал-Сиси, што даде застрашувачки увид во неговите приоритети.

Тесниот референдум на кој Велика Британија гласаше да ја напушти ЕУ беше сосема неочекуван. Многумина повлекоа паралели со САД велејќи дека врз таа одлука имале влијание слични националистички и популистички сили, поткрепени од гневот дека глобализацијата и придружната имиграција го поткопуваат начинот на живот на нископлатените работници.

Според временската рамка на британската влада, „Брегзит“ ќе почне во март, кога Велика Британија и официјално ќе поднесе барање за развод. Се очекуваат тешки преговори, со фокус на слободата на движење (која Велика Британија сака да ја намали) и на непречен пристап на Велика Британија кон единствениот пазар (на што другите членки на ЕУ се противат).

да постигне добри резултати. Ле Пен сака Франција да се откаже од ЕУ и од еврото. Нејзин главен противкандидат, најверојатно, ќе биде Франсоа Фијон, католички тачерист. Социјалистичкиот претседател, Франсоа Оланд, нема да се кандидира за реизбор. На општите избори во Холандија во март, исламофобот Герт Вилдерс би можел да се покаже како влијателно загревање за Ле Пен. Вилдерс се залага за холандски „Негзит“.

Во септември ќе се одржат сојузни избори во Германија. Ангела Меркел бара реизбор за четврти мандат како канцеларка, но се соочува со силен отпор од страна на антиимигрантската Алтернатива за Германија.

Сета таа внатрешна несигурност би можела да ја парализира ЕУ во 2017 година, како што се соочува со приливи на рекорден број бегалци, со хронична слабост на еврозоната, закани од Русија и со несигурен партнер во Вашингтон. Идејата дека Меркел ќе го преземе факелот од Обама и ќе стане главен бранител на западната либерална демократија останува само пушта желба.

Конфликти и тероризам

И покрај постојаните обиди на ОН за мир, граѓанската војна во Сирија одбележи пет години во 2016 година и се приближи кон крвав расплет. Интервенцијата на Русија направи решавачка разлика. Бунтовниците поддржани од Западот беа потиснати. Режимот на претседателот Башар ал-Асад беше охрабрен да верува дека може да опстане.

Во Ирак, офанзивата повторно да се заземе Мосул од ИСИС е во застој. Војната во Јемен не покажува знаци на стивнување, се критикуваат Велика Британија и САД за продажба на оружје на Саудиска Арабија, чишто воздушни напади се обвинуваат за голем број цивилни жртви. Во Либија се појави нова закана од ИСИС фокусирана на упориштето на починатиот Моамер Гадафи во Сирт, што предизвикува жестоки борби.

ИСИС, исто така, беше активна во Авганистан предизвикувајќи ги Талибанците за контрола на руралните средини. Авганистан сега е најдолгата војна на Америка. Повеќе од 8.000 американски војници сè уште се стационирани таму, иако борбените сили на НАТО си заминаа. Дали Трамп ќе се обиде да ја заврши во 2017 година, како што Обама залудно се обиде да го направи тоа во 2009 година? Или, пак, ќе ја повлече војската, оставајќи ги Авганистанците да се борат сами?

Трамп вели дека победата над ИСИС е негов главен приоритет во странство. Тој за советник за национална безбедност го назначи Мајкл Флин, поранешен генерал, кој тврди дека е рационално да се плашме од

муслиманите. Помислата дека тој може да биде задолжен да го исполни ветувањето на Трамп да ја победи ИСИС ги вознемири набљудувачите.

Следната годината американскиот фокус, најверојатно, ќе биде напаѓање на ИСИС во централните подрачја на калифатот околу Мосул и Рака во Сирија, каде што джихадистите се под опсада од страна на иракските и на курдските сили.

Сепак, заканата од ИСИС ќе остане. Западните безбедносни агенции се загрижени дека бројот на раселени джихадисти во Европа може да се зголеми во 2017 година и дека ќе продолжат да се извршуваат

напади како тие во Брисел во март, каде што загинаа 32 лица, и во Ница во јули, каде

што загинаа 86. Джихадистичките веб-страници го славеа изборот на Трамп очекувајќи пораст на бројот на регрути.

Демократија и диктатори

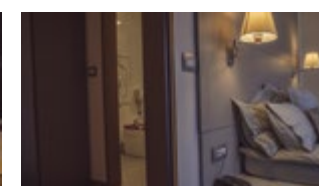
Владимир Путин, претседателот на Русија, ќе остане најголемиот кошмар на Западот во 2017 година. Покрај Сирија, се очекува Русија дополнително да го засили своето воено присуство по границата со балтичките републики, да продолжи да интервенира во Украина и прикриено да го користи своето политичко влијание, да шири дезинформации и да продолжи со кибернетската војната во источна Европа.

Одбивање на Трамп да го критикува Путин укажува на тоа дека САД и Русија, можеби, ќе направат некој вид политички компромис и ќе се вратат на концептот на „сфери на влијание“ - можност што длабоко алармира многу членки на НАТО. Тоа што Трамп го номинираше извршниот директор на нафтната компанија „Ексон мобил“, Рекс Тилерсон, другар на Путин, за државен секретар само ја зголеми загриженоста. Ако Трамп се обидува да направи уште едно руско „ресетирање“, голема е веројатноста дека Путин ќе си го земе тоа што го сака и ќе го остави остатокот. ■

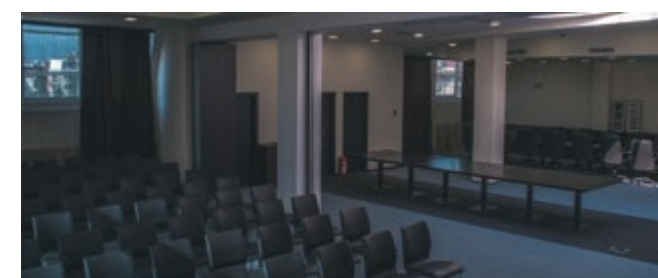
Извор | „Гардијан“
Превод | Јана Цветаноска

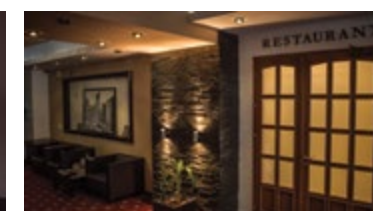
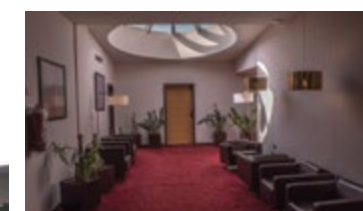
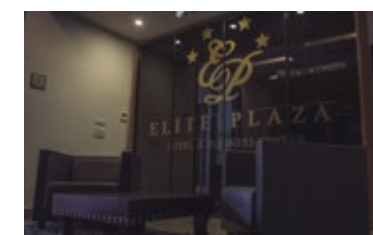
ЕЛИТ ПЛАЗА
Хотел и Бизнис Центар – Скопје
••••• www.eliteplaza.mk •••••
Нова приказна во градош

Нуди незаборавен престој на своите гости
со луксузно сместување, извонредна храна
послужена во елитен ресторан

**Модерен и луксузен
хотел со 4 ѕвезди**
Лоциран позади
Универзалната сала
во Скопје

2 комплетно опремени конференциски и свечени
сали за прослави, деловни простории како и катна гаража
на 5 нивоа во склоп на самиот хотел
.....
За миговите за релаксација и рекреација ЕЛИТ ПЛАЗА
нуди најсовремено опремени Фитнес и спа центар

ЕЛИТ ПЛАЗА - Хотел и бизнис центар Скопје • Тел: +389(0) 2 5514 888 | info@eliteplaza.mk | reception@eliteplaza.mk

СВОНА СВОНАТ...

Нè натераа да ги знаеме,
нè оставија да ги поаметиме

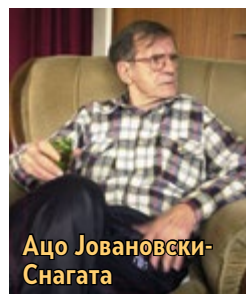
Пишува | Билјана Зафирова

По долга и тешка борба со карциномот, во 69. година од животот почина една од најголемите британски и светски музички легенди Дејвид Боуи. Вака почна 2016 година. Социјалните мрежи на 11 јануари беа преплавени со песни од музичката легенда. На 53-годишна возраст во својот дом во Оксфордшир на Божик почина Џорџ Мајкл. Вака некоко заврши годината која нумеролозите ја нарекоа година на смртта.

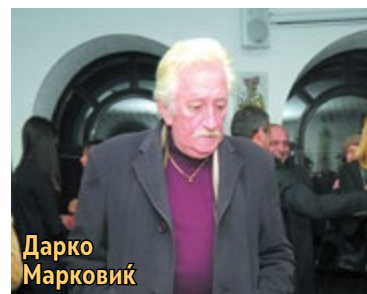
Заминаа многу светски, но и многу домашни легенди. Македонците во јануари беа затечени од веста дека нè напушти човекот што знаеше да нè развесели, да нè разигра со миксот од песни што тој умееше да го направи. Љупчо Петровски или попознат како Диџеј Бабура, легенда на македонската радиска и клупска сцена, ја загуби битката со болеста на 44-годишна возраст, нè напушти нас, ги напушти своите најблиски, животот го спречи да се радува на своите две близина.

Диџеј
Бабура

Ацо Јовановски-
Снагата

Дарко
Марковиќ

Томе
Серафимовски

АЦО СНАГАТА, ДАР-МАР, СЕРАФИМОВСКИ...

Во јануари замина и Ратка Чоревска, доајенот на македонското актерство. Беше дел од многу театарски ансамбли во Македонија, со својата актерска моќ имавме можност и чест да ја гледаме и во играни филмови. На 91 година, во Скопје почина Нада Прличкова, долгогодишната, но и легендарна суфлерка на Македонскиот народен театар, втората сопруга на Петре Прличко. И бардот на македонското глумиште Ацо Јовановски-Снагата го напушти овој свет. Почина на 86-годишна возраст оставајќи зад себе многу улоги, како на театарската, така и на филмската сцена. Со чичко Ацо замина и македонската актерка Лилјана Лиле Георгиевска, како и Вукосава Донева-Варколи, македонска театарска, филмска и телевизиска актерка, поетеса, преведувачка и професорка.

Театарциите беа сведоци на немила сцена, кога за време на проба за претставата „Крал Лир“ во МНТ, на 52 години почина истакнатиот словенечки и европски режисер Томаш Пандур.

Замина и Дарко Марковиќ, а нам ни остана Пецко, стрип по кој ќе го поаметиме и спомнуваме Дар-Мар, познатиот македонски карикатурист, сатиричар, филмски режисер.

На 43-годишна возраст по долго боледување почина македонската режисерка на документарни филмови, Билјана Гарванлиева.

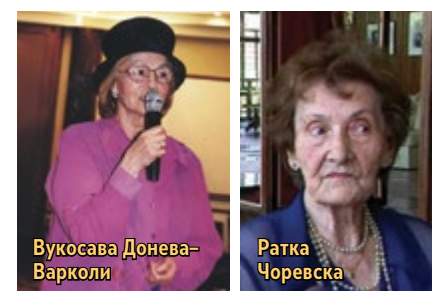
Поетот и театарски критичар Љубомир Груевски замина во вечноста, каде што одамна го резервираше своето место

со песните кои станаа антологија на македонската современа поезија.

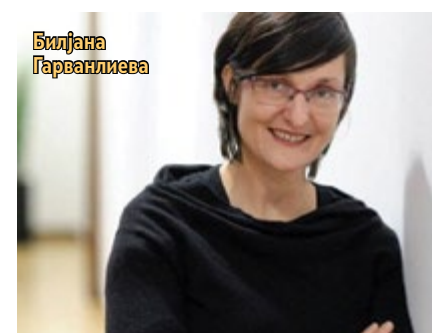
По создадени повеќе од 550 скулптури од бронза, мермер, оникс и од дрво, меѓу легендите отиде и академик Томе Серафимовски. Се опростивме и од академик Глигор Чемерски, еден од најголемите македонски сликари. Почина и неговиот колега, најпознатиот македонски сликар-наивец Стеван Поповски.

По кратко боледување замина и писателот Мето Јовановски, кој беше претседател на македонскиот ПЕН-центар и прв претседател на Хелсиншкиот комитет за човекови права.

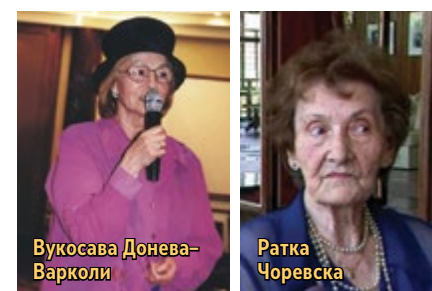
Друштвото на писатели се опрости и од Трајче Крстески, раскажувач, романиер, поет и драмски автор.

Вукосава Донева-
Варколи

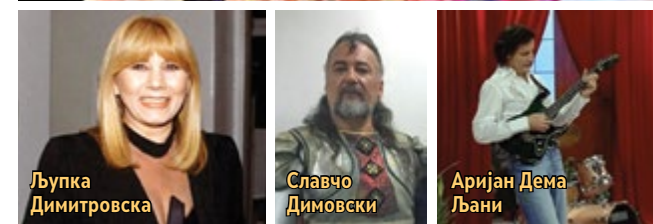
Билјана
Гарванлиева

Ратка
Чоревска

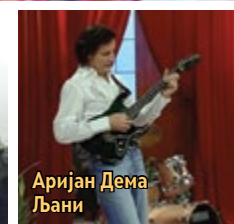
Есма Реџепова
Теодосиевска

Љупка
Димитровска

Славчо
Димовски

Аријан Дема
Љани

ТИВКА МУЗИКА

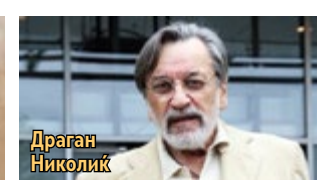
2016 година однесе значајни имиња и од музичката сцена. 2017 година не ја дочека кралицата на ромската музика. На 11 декември по кратко и тешко боледување на 73-годишна возраст почина нашиот музички амбасадор во светот, Есма Реџепова Теодосиевска.

Своната засвонија и за Љупка Димитровска, дамата од музичката сцена која, иако животот го помина во Хрватска, остави стихови што ќе се спомнуваат во музичката историја.

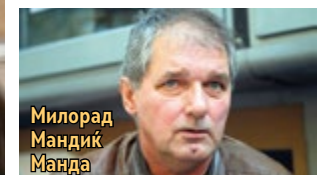
Замина еден од најдобрите македонски гитаристи Аријан Дема Љани. По кратко и тешко боледување, во Словенија почина големиот промотор на македонската култура во дијаспората и низ светот, музичарот Љубен Димкароски. Нè напушти и оперскиот солист, баритонот Славчо Димовски. Последно збогум и за Александар Стојановиќ, познат македонски балетски играч, кореограф, режисер и репетитор, за Лепша Пиперковска, видна македонска пијанистка, Иван Терзиев, македонски композитор и флејтист.

Бата
Живоиновиќ

Драган
Николиќ

Милорад
Мандиќ
Манда

ГАГА, БАТА, МАРИНКО, МАНДА...

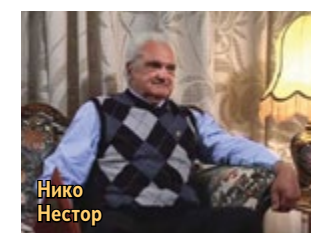
Богато е небото, сиромашна е српската актерска сцена. Србија загуби многу имиња, а Балканот најмногу ќе зборува за легендарните актери кои се собраа повторно заедно, но некаде таму горе, над облаците.... Душан Голумбовски, Драган Николиќ, младиот Маринко Маџгал, Бата Живоиновиќ, Ѓорге Јелисиќ, Милорад Мандиќ Манда, Мира Ступиќ...

МИНИСТРИ, АМБАСАДОРИ

Универзитетскиот професор Јане Миљовски, министер во експертската влада на самостојна Македонија, нè напушти на 70-годишна возраст. Почина и Димитар Мирчев, македонски универзитетски професор, професор емеритус по политички науки, поранешен амбасадор на Република Македонија во Словенија.

Ненадејно замина Светлана Антоновска – основоположник на современата статистика во самостојна Република Македонија.

2016 година беше кобна и за Тони Ристов, долгогодишен портпарол на ДОМ. Почина и Драгољуб Николовски-Ганди истакнат македонски општественик и пратеник.

Нико
Нестор

Слободан
Сантрач

ПОСЛЕДНОТО ПЛИВАЊЕ НА НЕСТОР

Вардаровите навивачи се опростија од Сашо Микиќ, еден од најстарите членови на навивачката група „Комити“. Тој ја загуби најважната битка во својот живот и на 48-годишна возраст почина по тешкото боледување од рак на мозокот. Во февруари замина уште едно име кое остави белег во македонскиот спорт – почина поранешниот селектор на Македонија, Слободан Сантрач. По ова Македонија се опрости и од Нико Нестор, легенда во македонското пливање. Нестор, кој го напушти овој свет на осумдесет и двегодишна возраст, ќе го поаметиме како основоположник на македонското маратонско пливање и прв Македонец што го препливал Ла Манш. Овој спорт изгуби уште едно име во 2016 година – замина пливачката легенда и доајен на маратонското пливање во Македонија, Александар Леко Радик, во 87. година од својот живот.

И боксерите загубија големо име. На 72-годишна возраст почина легендата Мирко Леов, претседател на Судиската организација при Боксерската федерација на Македонија.

Кобната болест го зеде 27-годишниот Љупчо Црвенковски, младиот моторција од Прилеп, за кого се организираше и хуманитарна акција. Моторциите се опростија од уште еден нивни колега, Зоран Николов, познат како Доктор Буш.

Миле Герасимовски-
Гале

На 97-годишна возраст почина еден од доајените

Борис Поп Горчев

Рецеп Пампур

НОВИНАРСКИТЕ ПЕРА НЕ УМИРААТ

И новинарите загубија многу имиња. Прв во годината што е зад нас не напушти осумдесет и тригодишниот доајен на македонското новинарство Борис Поп Горчев. Многу набрзо новинарите се збогуваа со младата, четириесетгодишна колешка Марија Петковска, новинар во дескот на Македонската радио-телевизија, која замина сосема неочекувано. Новинарите беа затечени и од веста за прераното заминување на водителот кој беше препознатлив по својата насмевка и по ведриот дух, човекот со чиешто прилози пораснаа голем број генерации во првите години од осамостојувањето на Македонија, големиот Рецепт Пампур.

Се собираа, купуваа фотографии, собираа пари..., но тоа не беше доволно за новинарите да го продолжат животот на својата млада колешка Маја Велјановска, која боледуваше од рак на коските. Замина големиот борец кој не успеа да ја победи последната битка.

Ќе ги спомнуваме многуте жртви на македонските патишта, ќе ги спомнуваме починатите родилки, ќе се сеќаваме и на Анита Андреевска-Митровска, една од жртвите во терористичкиот напад во предградието на главниот град на Брегот на Слоновата Коска, Абиџан.

ПРИНС, БОУВИ, МАЈКЛ...

Се простивме од легендарниот музичар Принс, од боксерот Мохамед Али, актерот Алан Рикман, од легендарната американска актерка со унгарско потекло За За Габор, од Роберт Вон, од режисерот Кертис Хансон, од легендарниот актер Џин Валјдер, од Гери Маршал... Замина шпагети-вестерн легендата Бад Спенсер, како и Дорис Робертс, актерката која го толкуваше ликот на гласната, посесивна и тешкоподнослива мајка во серијата „Сите го сакаат Рејмонд“...

Светот се шокираше кога дозна за Лиза Лин Мастерс, која беше пронајдена обесена во плакар во хотелска соба, како и за смртта на некогашната прва дама на Америка, Ненси Реган. Замина легендарниот пејач Леонард Коен, а цел свет се потресе од веста за смртта на Дејвид Боуви. 2016 година го однесе и славниот писател Умберто Еко, а замина и поранешниот претседател на Куба, Фидел Кастро.

На крајот на годината светот со неверување гледаше на веста за смртта на легендата Џорџ Мајкл, а по него заминаа и познатата актерката Кери Фишер, најпозната по својата улога како принцезата Леа во филмскиот серијал „Војна на ѕвездите“, како и комедијантот Рик Харис. ■

НИСКОГРАДБА - ВИСОКОГРАДБА - ЕНТЕРИЕР

БГ

BAUER

МАКЕДОНИЈА

СКОПЈЕ

www.bauerbg.mk e-mail:info@bauerbg.mk тел:+389 2 310 99 54

MAYA | ПРИРОДНА НИСКОМИНЕРАЛНА ВОДА

ДА ПОСАКУВАМЕ ТОЛКУ КОЛКУ ШТО НАВИСТИНА МОЖЕМЕ ДА ДОБИЕМЕ ИЛИ ДА СРАБОТИМЕ

Кога посакуваме нешто што е надвор од нашите очекувања, можности или општо земено надвор од нешто што дотогаш ни се случило во животот, тогаш, веројатно, многу е помала можноста таа желба да се оствари. Токму поради тоа, разочарувањето може да биде поголемо, вели Пачоска

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фошо | **Александар Ивановски**

Да посакуваме толку колку што навистина можеме да добиеме или да сработиме, советува Натка Пачоска, клинички психолог, европски овластен психотерапевт, тренер и супервизор во Институтот за брак, семејство и системска практика. Околу Нова година и празниците луѓето најчесто ја сумираат годината што изминува, прават планови и замислуваат желби што би сакале да им се остварат во следната година. Дедо Мраз не постои за возрасните, но желбата да ги имаме оние работи што досега не сме ги имале нè поттикнува да размислуваме дека, сепак, некоја сила или универзум ќе ни помогне таа желба да ни се оствари.

Вообичаено, околу Нова година замислуваме желби кои ќе нè водат во идната година. Каква треба да биде желбата – конкретна и специфична, да знаеме што точно значи тоа за нас?

ПАЧОСКА: Кога желбите се конкретни и специфични, многу полесно се движиме во некаква рамка и во однос на

тоа кон што да целиме. Затоа е поедноставно да имаме конкретни желби. Меѓутоа, често луѓето имаат општи желби, посебно пред почетоките. Нова година е почеток и за секој нов почеток се посакува успех и убави резултати. Новата година е почеток на ново лето и се очекува многу наши работи кои порано не сме ги завршиле, сега да го сториме тоа или, пак, да почнеме нешто ново. Околу празниците постојано се говори за Дедо Мраз, кој реално не постои. Но, желбата да ги имаме оние работи што досега не сме ги имале, нè поттикнува да размислуваме дека, сепак, некоја сила или универзум ќе ни помогне таа желба да ни се исполни.

Дали нè оптоваруваат желбите?

ПАЧОСКА: Зависи од тоа колку една желба е посакувана. Ако имаме некоја желба што долго време е посакувана, а неостварена, тогаш таа нè оптоварува. Луѓето некогаш се

толку ригидни во посакувањата што не оставаат простор за компромис. Не се остваруваат сите што ги посакуваме. Кога ригидно се држиме до тоа токму таа желба да биде остварена, тогаш таа знае да оптовари бидејќи не се остварува така како што е посакана.

Како да не доживееме разочарување кога ќе ги замислиме новогодишните желби?

ПАЧОСКА: Едниот начин е желбата да биде специфична и конкретна. Како што кажал народот, да посакуваме толку колку што навистина можеме да добиеме или да сработиме. Кога посакуваме нешто што е надвор од нашите очекувања, можности или, општо земено, надвор од нешто што дотогаш ни се случило во животот, тогаш веројатно многу е помала можноста таа желба да се оствари. Токму поради тоа, разочарувањето може да биде поголемо. Пред да почне новата година, заминува старата. Секогаш кога заминува старата,

правиме една рекапитулација – што остваривме од тоа што го посакавме минатата година. Ако се покаже дека многу работи што сме ги посакале не се оствариле, тогаш треба да посакуваме внимателно и натаму. Или, барем желбите да бидат во реални можности. Ова се однесува на возрасните. Децата имаат право да посакуваат сè што сакаат.

Покрај сета еуфорија, празниците за некогаш знаат да бидат и депресивни. Зошто?

ПАЧОСКА: Затоа што луѓето во последно време се многу осамени. Најчесто не се договараат со никого да го одбележат доаѓањето на Новата година затоа што очекуваат дека нема да поминат убаво, дека тоа не е за нив, дека тоа повторно е уште една година во која нема да се чувствуваат реализирани. Или, едноставно, затоа што можностите што ги посакуваат за себе се сосема на некое друго ниво од тоа што навистина можат да го остварат во моментот.

Од друга страна, живееме во општество каде што повеќето луѓе се пониско оценети или пониско наградени и поради тоа не можат да си дозволат заедничко славење на Новата година со некои пријатели бидејќи и тоа чини пари. Тоа ќе значи дека месецот треба да го поминат поскупо и поради тоа осаменоста е поголема. Од друга страна, тоа се случува поради тоа што сè повеќе се менува професионалниот ангажман, времето поминато на работа. Деведесет проценти од времето луѓето го поминуваат со колегите наместо со пријателите и со роднините. Така се оддалечуваат. За време на празниците секој се затвора во својот дом, со потреба да се одмори од пресилниот ангажман пред празниците. Токму тоа носи осаменост и разочарување.

Вреди ли да бидеме скромни во желбите?

ПАЧОСКА: Вреди. Бидејќи скромна желба е нешто што, всушност, значи дека со си-

гурност можеме да го оствариме. Затоа што желбите зависат од нас и од некоја наша среќа, односно верување дека позитивно ќе ни тргне. Позитивистичката психологија е сè поприсутна. Докажано е дека колку повеќе луѓето веруваат дека некои работи можат да ги остварат, секако нешто што е во рамките на остварливото, толку и побрзо можат да го реализираат тоа. Ако сметаат дека не можат да ги остварат работите, песимистични се, немотивирани, немаат интерес, не се вклучени за тоа да го направат и да се дадат извесно задоволство и радост, тогаш и најостварливото, кое би можеле да го остварат на првиот кош, нема да се исполни.

Среќни ли се Македонците?

ПАЧОСКА: За жал, сè помалку. Практиката покажува дека, како што технологијата оди напред, посебно младите, но и луѓето од средна возраст, на дофат, виртуелно имаат многу начини, работни средства со кои можат убаво да поминат или да бидат среќни. Но, од друга страна, многу се скромни нашите средства за да ги имаме тоа. Токму поради тоа сме некаде меѓу желбите и возможното. И кога сме меѓу желбите и возможното, среде пат, постојано сме во желба, а никако да стигнеме до она што можеме да го оствариме. И тогаш сме несреќни.

Како Вие би ги советувале луѓето? Како да ги поминат празниците?

ПАЧОСКА: Да бидат со своите најблиски. Да бидат со своето семејство. Празниците се за семејството бидејќи, што и да се случува, тука се случуваат најубавите чувства – во однос на љубов, внимание, среќа. Да се радуваме на туѓата среќа. Секако, ние ќе се радуваме и на среќата на нашите пријатели, но многу повеќе ќе се изразуваме на среќата на родителите, браќата, сестрите. ■

Живееме во општество каде што повеќето луѓе се пониско оценети или пониско наградени и поради тоа не можат да си дозволат заедничко славење на Новата година со некои пријатели бидејќи и тоа чини пари

МАЕСТРО СИМОН ТРПЧЕСКИ, ПИЈАНИСТ

РАБОТЕВ И РАБОТАМ НАПОРНО И РЕАЛНОСТА ШТО ЈА ЖИВЕАМ Е НАПОЛНО ЗАСЛУЖЕНА

Би сакал годинава, на успешен начин, да види виделина на својот проект над кој работам подолго време. Исто така, искрено посакувам Македонците да се мудри и да се освестат дека треба да ја следат патеката на природата на нормалното свесно човечко суштество, да имаат верба и самопочит, да се сплотат и да направат нешто добро за својот народ и за сите што живеат овде. Само малку недостига народов да биде посрекен, вели во интервју за „Република“ Трпчески

Разговараше | **Александра М. Бундалевска**
Фото | КултурОп

Нему му се поклонува целиот свет за неговите изведби, а тој е скроман и си посакува само здравје за себе и за семејството. Маестро Симон Трпчески е меѓународно истакнат македонски класичен пијанист и, веројатно, најдобриот македонски пијанист на сите времиња. Свирел со најдобрите светски оркестри, во најдобрите светски концертни сали, во животот одбил покана за концерт само кога требало да се роди неговата ќерка и вели дека тој што ја избрал оваа професија треба да е психофизички подготвен за предизвици. Нему целата опера во Хановер, станата на нозе, му ја отпеа „Срекен роденден“. Секаде е пречекан со овации и со долги аплаузи, а

музичките критичари во светот за него имаат само пофални зборови.

■ **Работев и работам напорно и сметам дека реалноста што ја живеам е напдно заслужена. Да, живеам реалност поинаква од таа што моето семејство можело и да ја замисли, а која сега и тоа ја живее, но најважната лекција и аманет од родителите што нисе оставени мене и на моите брат и сестра се: Цврсто да стоиме на земја и да не ги забораваме корените** – вели Трпчески во интервју за неделникот „Република“. Нашиот национален уметник говори за тоа што му ја одбележи годината што изминува и што го очекува во следната, 2017 година.

■ **Маестро Трпчески, на крајот на годината сме, декември е месец кога се прави резиме на изминатото и планови за следната година. Како Ви се чини, по убаво ли ќе ја паметите 2016 година?**

ТРПЧЕСКИ: 2016 година ќе ја паметам по втората најубава работа што ми се случила во животот во последниот период, по нашата ќерка, а тоа е раѓањето на нашите близанци, кои ни донесоа исклучителна радост дома, ни ги исполнија срцата, а најмногу ја изградуваа нивната сестричка на која ѝ беше ветено дека ќе си добие друштво. Ова беше уште поголемо изненадување така што сите бликаме од среќа. Јас сум трето дете во мојата фамилија, па оттаму ова е само бонус поради некаково искуство од претходно. Инаку, 2016 година беше полна со убави нешта, но, од друга страна, пак, и со турбуленции во одредени приватно-професионални чекори за одреден подолг период. Но, сè е за арно, за убаво, што вели народот, така што, како и секој човек, така и јас, ќе ја заокружам со убави чувства.

■ **Имавте богата концертна агенда низ цел свет во 2016 година. Што би издвоиле посебно за оваа година?**

ТРПЧЕСКИ: Секоја година си има свои обележја. Во животот на еден музичар убавото, и посебното, е тоа што поради природата на професијата, секоја година е исполнета со најубавиот јазик – музиката. Замислете, и покрај многуте премрежиња во животот што човек може да ги има, од разна природа, секој ден од секоја нова година на

музичарот му е исполнет со музика. Макар тоа било и само во неговата глава, без свирење на инструмент. Да може, дури и парите, кои толку ја осиромашуваат човечката душа, би ја купиле оваа бесценетост. Но, за среќа, тука не се моќни. Оттаму, кога би морал да ги одвојам дијамантите од златото оваа година, тогаш тоа би биле неколку работи: Посетата на Атланта и на Ванкувер во јануари, при што имав можност на денот меѓу концертите да скијам во прекрасната природа на Ванкувер. Потоа снимањето на новиот албум со музика на Прокофјев заедно со Кралскиот оркестар на Ливерпул и диригентот Васили Петренко, турнејата низ Велика Британија со Филхармонијата на Осло, настапите со Гијанандреа Нозеда во Мадрид и во Лондон, прекрасниот прием од Македонците при настапите со симфонискиот оркестар на Детроит, турнеите со оркестрите на Хелсинки и на Стокхолм во Финска, Шпанија, Шведска и во Холандија, повторната дружба со Бетовен во Англија, Норвешка и во Словенија, пеењето на „Срекен роденден“ од страна на целата опера во Хановер станата на нозе, бомбастичниот Рахманинов 3 во Концертгебау во Амстердам, концертите во Барселона, како и дружбата со „Шехерезада“ на Римски Корсаков, која ретко се изведувана пијано, во Охрид и во Англија.

Годинава ја завршувам со концерт на Свети Никола со Симфонискиот оркестар на Португалија во Лисабон. Пред новогодишните празници ќе сподела убав енергија со помла-

дите колеги пијанисти за време на семинарот во Љубљана.

■ **Пред која публика не можете да останете рамнодушен? Има ли нешто што посебно Ве понесува кога свирите? Ги чувствувате ли вибрациите од публиката?**

ТРПЧЕСКИ: Човек се предава на музиката, која сама по себе ги создава емоциите. Емоциите се различни, во согласност со различниот карактер на делото што се свира, кое само во себе има различна приказна. Тоа треба да е главната содржина на еден јавен настап бидејќи тоа е постоењето на музичарот. Се разбира, има моменти кога сум свесен за тоа што се случува во публиката – дали е тоа кашлање, шепкање, шушкање, отворање бонбончиња, свонење телефон – или комплетна тишина во која се чини дека таа воопшто не дише.

Убаво е кога ќе се види насмевката на публиката што е показател за задоволството од тоа што уметникот го споделува со неа.

Јас не ја делаам публиката. Различна е во разни места, со различен естаблишмент на луѓе, но на крајот е секогаш еднаква за уметникот. Таа дошла да ме удостои и покажала почит и кон мене и кон музиката како вонвременска димензија. Така што јас секогаш навлегувам со апсолутно задоволство, чувство на одговорност, како и почит кон публиката на секој настап.

■ **Календарот за настапи за крајот на оваа и за следната сезона е полн. Се случило ли никогаш да не можете да го одржите закажаниот концерт? Можеби поради болест или нешто слично? Сте одбиле ни никогаш покана за концерт во животот?**

ТРПЧЕСКИ: Добро прашање. Неодамна заменив тројца колеги, кои од здравствени причини не можеа да настапат. Јас можев да го вметнам тоа во мојот распоред, за среќа. Човек секогаш треба да се труди да биде подготвен. Во животот одбив покана за концерти само кога требаше ќерка ми да дојде на овој свет. Тоа беше наше прво дете и јас сакав да бидам покрај сопругата иако таа не инсистираше знаејќи го значењето на концертите. За среќа, мене ме служи здравјето и досега не се случило да откажам настап поради болест. Пред неколку години

се повлеко од концертите во Вел-споради организациска непрофесионална дискоординација и преголемо его на диригентот. Годинава откажав една проба поради тоа што сакав да ѝ помогнам на сопругата во текот на бременоста, но отидов на генералната проба и истиот ден свирев на концерт, што е, исто така, карактеристика на големите уметници.

Како и во секоја друга професија, колегијалноста мора да биде на високо ниво и сите треба да се трудиме да се разбереме и да си помогнеме. Најчестата причина за откажување е болеста. Во одредени случаи и каприци, се разбира. Луѓето имаат различен карактер. Но, јас сум професионалец и секогаш ќе останам таков.

■ **Британскиот дневен весник „Гардијан“ Ви додели максимални пет ѕвездички за Вашиот најнов компактен диск. Дали реалноста што ја живеете е таа што ја посакувате кога ја почнувате кариерата?**

ТРПЧЕСКИ: Секогаш е убаво да се прочита позитивна мисла за тоа што го работи човек професионално и на кое се посветува максимално, а што се гледа и од самите резултати. Јас кога почнував се замислував како свирам во некоја голема сала, било сам или со оркестар, затоа што сум од мала земја во која таквото ниво на услови не било достапно. И нормално е млад човек да си фантазира кога има можност да го гледа тоа на

телевизија или на фотографии. Тоа е здраво. Но, јас не си ја окупирал главата со тоа бидејќи на тој начин ќе си ја стегав душата. А тоа не е здраво. Работев и работам напорно и сметам дека реалноста што ја живеам е напивно заслужена. Да, живеам ре-

алност поинаку од таа што моето семејство можело и да ја замисли, а која сега и тоа ја живее, но најважната лекција и аманет од родителите што ни се оставени мене и на моите брат и сестра се: Цврсто да стоиме на земја и да не ги забораваме корените.

■ **Маестро Трпчески, како се станува пијанист од светска класа? Колку крв, пот и солзи се потребни за да се стаса на Вашето место?**

ТРПЧЕСКИ: Крв се губи само кога ќе се повреди нокотот и кожата под него при, би кажал, пострасно свирење. Пот-

та е неизбежна, секојдневна и долготрајна. Таа е и здрава (се смее). А солзите, било радосници, било за тажење, се дел од животот при созревање на личноста, која се прелева во начинот на интерпретација на музичкото дело, како и во секојдневното битисување. Замислете се да ви е послужено како на тацна. Па, животот би бил толку здодевен. Исто како да јадете исто јадење секој ден (иако ајварот и благото не ми пречат) или, пак, да свирите долг период постојано исто дело. Мозокот ви се кочи. Нема простор за креација и за борба за подобро. Таквите луѓе се несреќни. Тој што ја избрал оваа професија треба да е психофизички подготвен за предизвиците. Во периодот октомври - ноември годинава отсвирев 16 концерти во 33 дена во неколку држави, често концерти за клавир и за оркестар и цела солистичка програма. Добриот распоред на времето и концентрацијата при работата имаат многу важна улога. А растењето во здрава и топла средина и споделувањето на мислењето, како и советите на родителите и на тие луѓе што ти мислат добро се, исто така, неизбежна алка во процесот на правeње успех. Се разбира, образованието е уште една од тие алки и кога се работи за учење на инструмент или развој на гласот, професорот е од исклучително значење.

Исто така, среќата има еден мал придонес во сево ова. Секој сака да мисли и да верува дека има барем малку среќа во животот. Но, и таа се заслужува. За жал, во денешно време на комерцијализирано размислување, маркетингот ги извртува вистинските вредности. Но, сè уште има вистински уметници и тие се водачите на помладите генерации.

■ **Иако е уште рано да се каже, гледате ли свој наследник меѓу трите деца?**

ТРПЧЕСКИ: Лара има многу уметнички предиспозиции. Додека двајцата мангути Стефан и Андреј допрва ќе ги разбереме што си прават муабет во главчињата. Почнаа да си го покажуваат карактерот. Знаејќи ги карактеристиките на оваа професија, лично сум во дилема дали би сакал или не некој да се занимава со тоа што го правам јас. Но, од друга страна, тие ќе ја добијат мојата целосна поддршка за што било што ќе одберат во животот. Јас сум должен да им го покажам правилниот правец во животот – а тоа е да бидат добродушни, чесни и работливи луѓе. А понатаму, нека се здрави и живи.

■ **Што ќе си посакувате за 2017 година?**

ТРПЧЕСКИ: Како и секоја година, си посакувам здравје себеси и на своето пошироко семејство, како и на блиските, се разбира. Ништо друго не ми треба. Ако треба да кажам уште нешто, посакувам оваа да биде психички малку порелаксирана година од претходните две-три, за што и работев вредно. Би сакал годинава на успешен начин, да види виделина новиот проект над кој работам подолго време. Исто така, искрено посакувам Македонците да се мудри и да се освестат дека треба да ја следат патеката на природата на нормалното свесно човечко суштество, да имаат верба и самопочит, да се сплотат и да направат нешто добро за својот народ и сите што живеат овде. Само малку недостига народов да биде посреќен. Дури тогаш каде ќе ни биде крајот? Да покажеме дека, несомнено, го заслужуваме тоа. Та не сме ние поглупави од другите. ■

НАЈИСЧЕКУВАНИ ФИЛМОВИ ВО 2017 ГОДИНА

ШТО ЌЕ СЕ ГЛЕДА ВО КИНО ВО 2017 ГОДИНА?

Ова е година на продолженија на филмовите, па така ќе гледаме втор дел од легендарниот „Трејнспотинг“, анимиралиот „Автомобили“ во јуни ќе има премиера на третото продолжение, а и „Подлиот јас“, исто така, ќе има трето продолжение

Филмови што со нетрпение ги очекуваме во 2017 година! Акции, трилери, хорори, по некоја драма и анимиран филм се филмовите што нè очекуваат во 2017 година. Ова е година на продолженија на филмовите, па така ќе гледаме втор дел од легендарниот „Трејнспотинг“, анимиралиот „Автомобили“ во јуни ќе

има премиера на третото продолжение, како и „Подлиот јас“, кој, исто така, ќе има трето продолжение.

Во морето филмови, чијашто премиера се очекува во 2017 година, ние за вас одбравме неколку филмови, кои сметаеме дека вредат да се видат.

UNDERWORLD: BLOOD WARS ПОДЗЕМЈЕ: КРВАВИ ВОЈНИ

Жанр: Хорор
Режија: Ама Фостер
Актери: Кејт Бекинсејл, Лора Пулвер, Тим Џејмс, Чарлс Денс

За филмот: Селин се бори да ја заврши војната со кланот Лукан и со вампирите што извршиле предавство.

T2: TRAINSPOTTING ТРЕЙНСПОТИНГ 2

Жанр: Драма
Режија: Дени Бојл
Актери: Јуан Мекгрегор, Јуан Бремнер, Џони Ли Милер, Роберт Карлајл

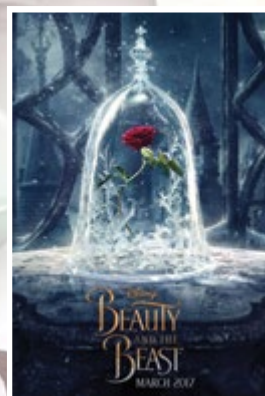
За филмот: Поминаа 20 години и многу работи се сменија. Марк Рентон се враќа на единственото место што го нарекува дом. Таму го чекаат пријателите, но и тага, одмазда, уживање, омраза, љубов, страв, диаморфин, самоуништување...

LOGAN ЛОГАН

Жанр: Научна фантастика
Режија: Џејмс Манголд
Актери: Хју Џекман, Бојд Холбрук, Дорис Моргадо, Патрик Стјуарт

За филмот: Во иднината, 2024 година, Логан и професорот Чарлс Касвиер мора да се носат со загубата на Иксмен... Логан мора да го победи Натаниел со помош на една млада девојка – Лора Кини, женскиот клон на Волверин...

BEAUTY AND THE BEAST УБАВИЦАТА И СВЕРОТ

Жанр: Мјузикл
Режија: Бил Кондон
Актери: Ема Ватсон, Лук Еванс, Јуан Мекгрегор

За филмот: Адаптација на класичната приказна за љубовта меѓу монструозниот принц и една млада жена.

THE GREAT WALL ГОЛЕМИОТ СИД

Жанр: Трилер
Режија: Џанг Јиму
Актери: Мет Дејмон, Вилијам Дефо, Педро Паскал

За филмот: Мистерија што се врти околу изградбата на Кинескиот ѕид.

THE GHOST IN THE SHELL ДУХ ВО ШКОЛКА

Жанр: Акција
Режија: Руперт Сандерс
Актери: Скарлет Јохансон, Мајкл Пит, Џулиет Бинош

За филмот: Киборг жена-полицаец се обидува да собори еден опасен хакер.

CARS 3 АВТОМОБИЛИ 3

Жанр: Анимација
Режија: Брајан Фи
Актери: Овен Вилсон, Џејсон Пејс, Жозе Премоле

За филмот: Главниот лик во филмот е решен на новата генерација автомобили што се натпреваруваат да им докаже дека тој сè уште е најдобар на светот.

DESPICABLE ME 3 ПОДЛИОТ ЈАС 3

Жанр: Анимација
Режија: Кајл Балда, Пјер Кофин
Актери: Стив Карел, Кристен Винг, Треј Паркер, Расел Бренд

За филмот: Оддамна загубениот брат близнак на Гру се појавува и меѓу нив почнува ривалство.

Најдобрите десет книги за 2016 година според „Амазон“

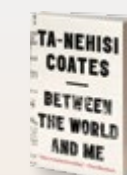
На крајот на годината мегапродавницата на интернет „Амазон“ ја објави листата на стоте најдобри книги за годината што изминува. Нивната листа вклучува дела што беа многу коментирани на социјалните мрежи, книги што се лесни за читање и историски дела.

Ние ви ги презентираме најдобрите осум книги за 2016 година:

Верби и бесови: Роман

Амината
Форна

Меѓу светот и мене

Та-Нехиси
Коатс

Да се стане Никол: Трансформацијата на едно американско семејство

Ејми Елис Нат

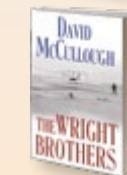
Жар во пепелта

Саба Тахир

Славејчето

Кристин Хана

Браќата Рајт

Давид Мекалоу

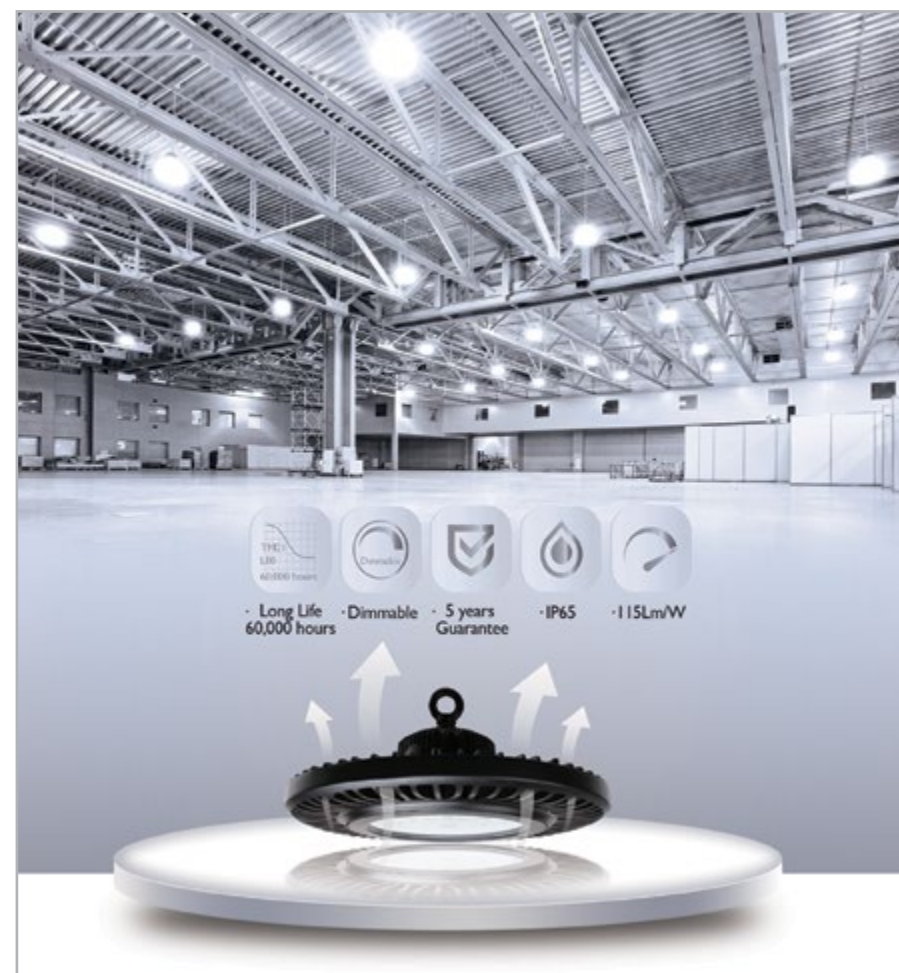
С стои за сокол

Хелен
Мекдоналд

Чистота: роман

Џонатан
Франзен

LED BAY LIGHT - LOTUS
Full Range Industrial Lighting Solutions
Power: 40W - 230W

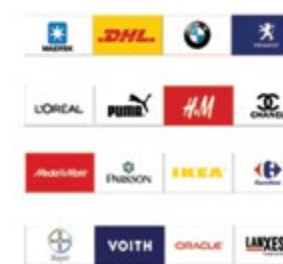

info@lps.mk | www.lps.mk
+389 2 313 11 13

impuls
www.j-impuls.com.mk

SHEENLY
www.sheently.com

Quehenberger | Drexellmaier | Alkaloid
Granit | KAM | Tinex | Blizoo

ДЕДО МРАЗ: ИСПОЛНЕТЕ ИМ ГИ ЖЕЛБИТЕ, ДЕЦАТА ВО МАКЕДОНИЈА САКААТ БРАТЧЕ ИЛИ СЕСТРИЧЕ

Подрачјето на поларниот круг се протега дури на териториите на четири држави... Сето тоа кај нас е познато како Лапонија - матичното место на Дедо Мраз, ирвасите, глечерите и на номадските племиња Сами. Таму се наоѓа и големата работилница за играчки на Дедо Мраз и на Баба Мразица. Во текот на целата година Дедо Мраз оттаму ги следи желбите на дечињата секаде во светот, но и внимава дали биле послушни за да може тој да им ги исполни. Симпатичниот дедо со бела брада и црвен костим, кој го сакаат и возрасните, пристигна во Македонија со својата санка влечена од ирваси. Тој за „Република“ открива дека децата во Македонија за 2017 година најчесто посакуваат братче или сестриче

Пишува | Кристијана Николова Кузмановски

■ **Кога првпат дојдовте на македонска територија?**

- Дедо Мраз дојде од Лапонија пред пет дена. И морам да кажам дека сум ја донел вистинската одлука бидејќи таму е многу студено, а овде е навистина пријатно.

■ **Дали Ви се допаѓа Македонија?**

- Од тоа што успеав да го видам за овие неколку дена, можам да кажам дека ова е многу убава земја. Имате прекрасна клима, убава природа и секогаш насмеан

народ. Скопје е многу убав град, имав можност да се искачам и на Водно и да уживам во прекрасен поглед кон градот. Навистина убаво доживување за Дедо Мраз. Го посетив и Охрид, заслужено го носи епитетот бисер на Македонија како што ми раскажуваа во Лапонија.

■ **Која е Вашата оценка за македонската кујна?**

- Јас многу сакам да јадам и секако дека ја пробав вашата традиционална храна. И имам само пофални зборови за македонската кујна. Многу ми се допаѓа македонската пастрмалија, бурекот. Кај вас храната е разновидна и зачинета, во Лапонија, пак, е еднолична. Невообичаено ми беше што овде многу се јадат слатки работи, имате голем избор на десерти. Дедо Мраз сака промени затоа со слат вкусив колку што можев повеќе.

■ **Според Вас, беа ли послушни македонските деца за да добијат подароци?**

- Да, децата во Македонија преку целата година беа навистина добри. Се хранеа здраво, ги слу-

шаа родителите, си ги извршуваа своите обврски. Дедо Мраз дојде овде за да им ги исполни желбите затоа што навистина ги исполнија сите мои очекувања во оваа година.

■ **Ги знаете ли нивните желби? Што е тоа што најчесто го бараат како подарок за Нова година?**

- Од моето долгогодишно дедомразовско искуство, можам да кажам дека децата најчесто сакаат играчки, пакетчиња, миленичиња, но морам да истакнам дека македонските деца имаат и друг вид желби, некои од нив искрено посакуваат во новата година братче или сестричка, желбите им се различни и скромни.

■ **Ви се допаѓа ли предновогодишната атмосфера во Македонија?**

- Дедо Мраз ужива во Македонија, многу ми се допаѓа овде. Луѓето, навистина, знаат да се забавуваат. Македонците се пријатен народ и со нив е лесно да се оствари комуникација. Многу ја сакам вашата рок-музика. Са-

кам да ги слушам и да танцувам на „Леб и сол“. Македонците се пријатен народ, имаат и одличен начин на хумор, секогаш се ведри и расположени за дружење. Едвај чекам да дојде ред на новогодишната прослава, очекувам да биде незаборавно.

■ **Која е Вашата порака до децата за 2017 година?**

- Бидете добри и послушни, почитувајте ги вашите родители. Трудете се да ги исполните нивните очекувања. Искористете го секој момент од детството на секој можен начин, а Дедо Мраз и наредната година ќе се потруди да ви ги исполни сите желби. ■

ДЕДО МРАЗ - НАЈОБОЖАВАН СВЕТСКИ БРЕНД

БРЕНД КОНЦЕПТИ

Пишува | Сошир Косинов

Дедо Мраз истовремено е мит, легенда и реалност.

На новогодишните и на божиќните празници им се радуваме сите, а децата најмногу. За нив Нова година има посебно значење, најмногу поради подароците што очекуваат да ги добијат. Со нетрпение го очекуваат новогодишното утро кога пред елката ги чекаат подароците што Дедо Мраз ги оставил претходната ноќ. Хо, хо, хооо! – се зборови на чуениот и познат човек во црвено, дедо – симбол на радост, подароци и новогодишни празници. Без разлика дали се вика Божик Бата, Свети Никола, Санта Клаус, Крис Крингл, Пјер Ноел или Јолупуки, сите знаеме за кого станува збор: дебеличок дедо со седа коса и долга бела брада, облечен во црвено со бело крзно и секако вреќа полна со подароци. Тоа се главните асоцијации за најомилениот дедо на светот. Доброќудниот дедо од Лапонија, кој најчесто доаѓа на санка влечена од ирваси, а во друштво со своите верни помагачи џуџињата.

Дедо Мраз, всушност, е варијација на една холандска приказна втемелена на историскиот лик на свети Никола, кој во декември давал подароци. Во 19 век во САД бил поврзан со Божик, а со текот на времето е преименуван во Дедо Мраз - Santa Klaus или Saint Nick. Модерниот лик на Дедо Мраз датира од 1863 година, а е нацртан од Томас Наст. Во 30-тите години од 20 век Дедо Мраз е искористен во рекламни цели и, всушност, тој тогаш го добива денешниот изглед. Направен е за потребите на кампањата за „Кока-Кола“, а за основа е земен изгледот на рускиот Дедо Мраз (Дед Мороз) со црвен капут, крзнени чизми, долга бела брада и, секако, бискупски изглед на свети Никола.

Во Италија Babbo Natale им носи подароци на децата, што е еквивалент за Дедо Мраз, а друштво му прави и La

Baŋa, која, исто така, ги дарува децата. Прикаската зборува дека La Baŋa требало да му донесе подароци на малиот Исус, но се загубила, па затоа сега децата ги дарува на новогодишните и на божиќните празници.

Дедо Мраз го сакаат сите: децата, младите, тинејџерите, возрасните и старите. Тој за сите има многу добри особини. Некои од нив едноставно се неверојатни. Тој може да посети милиони домови, и тоа во текот на само една ноќ – новогодишната ноќ. Тој мисли за сите деца и млади, за нив има магична моќ: произведува подароци за милиони деца и носи подарок за секое дете во новогодишната ноќ или во првото рано утро во годината. Тој е добар бидејќи дава подароци. Тој е праведен бидејќи има подароци за секого.

Дедо Мраз е среќа, радост, задоволство, исполнетост, благодарност.

Дедо Мраз е важен дел од детството. Родителите ги учат своите деца и им ги кажуваат легендите за Дедо Мраз. Тоа се прекрасни приказни кои зборуваат за важноста на дарежливоста, добрината, несебичноста и љубовта. Децата за него знаат разни верзии на приказни и преданија. Приказните кажуваат дека тој живее на Северниот Пол, најверојатно во Лапонија, каде што има работилници во кои произведува милиони, милиони подароци. Дедо Мраз ги товари тие подароци на својата санка и за време на новогодишните празници им ги дели на сите деца од светот влегувајќи во нивните домови преку оцаците.

Дали, навистина, постои Дедо Мраз? Ова прашање е поставено во една анкета на интернет, во која дури 66% од посетителите на веб-сајтот одговориле дека тој навистина постои и дека го шири духот на новогодишните и на божиќните празници низ целиот свет, додека 34% одговориле

негативно верувајќи дека Дедо Мраз е маркетиншки трик.

Животот на Дедо Мраз е песна, и тоа убава песна. Тој несебично се труди преку песната и подароците да ги распее, развесели и усреќи сите, а најмногу децата. На тој начин тој се грижи за нашето најголемо богатство – децата. Неговиот живот е и игра, и тоа забавна игра. Во неа за новогодишните и за божиќните празници играат и се веселат сите: деца, млади и стари. Сите тие замислуваат желба и посакуваат да им се оствари. Најчесто и во најголем број случаи посакуваната желба се остварува, а ја остварува токму Дедо Мраз.

Дедо Мраз е песна и игра во новогодишна санка на снег. Најлуда забава на сите луѓе во светот за време на Нова година и Божик. Едноставно, тој е возбуда, големо очекување и сосема мала неизвесност дали ќе нè посети и какви подароци ќе ни донесе. Сепак, тој секогаш е исполнето очекување, реализирана желба и големо, огромно задоволство. Тој е задоволство што предизвикува среќа, радост и исполнетост. Дедо Мраз е магија бидејќи сите детски соништа ги претвора во реалност, но тој е и забавен – ги отстранува сите незадоволства и ги смирува децата и младите. Целосно е ОК.

Дедо Мраз е истовремено мит, легенда и реалност. Не постои човек на светот што има храброст да му каже на едно дете наспроти новогодишните и божиќните празници дека Дедо Мраз не постои. Дедо Мраз е среќа, радост, задоволство, исполнетост, благодарност. Дедо Мраз има љубов што ја дава на сите деца и млади на светот, истовремено Дедо Мраз е неизмерно сакан од сите деца и млади на светот. Појавувањето на илјадници дедомразовци за време на новогодишните и божиќните празници во сите населени места на Земјината топка е знак на нашиот почит кон Дедо Мраз, но и почит кон неговата добродушност и дарежливост. ■

Дедо Мраз е најсакана икона – отсекогаш и засекогаш.

Дедо Мраз – најсакан и најобожаван ДЕДО.

Дедо на сите ДЕЦА во светот.

МАКЕДОНИЈА МЕ НАУЧИ ДА БИДАМ ПОРЕЛАКСИРАНА БЕЛГИЈКА

Грет Џенс Серафимовска е Белгијка, која од 2009 година живее во Македонија, а веќе три и пол години е мажена за Македонец. Има две деца и, како што открива за „Република“, обожува да ги истражува македонските планини, ги сака македонската традиција и обичаите. Зборува и пишува одлично македонски, има направено холандско-македонски разговорник и преведено две книги од фламански на македонски јазик

Пишува | Кристијана Николова Кузмановски

Грет со сопругот

■ **Кога првпат дојдовте во Македонија?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Тоа беше во септември 2009 година, добив стипендија од факултетот во Белгија каде што учев словенски јазици. Заедно со моја колешка добивме стипендија да продолжиме со студиите во Македонија, така ја запознав оваа земја, со надеж дека ќе го научам јазикот.

■ **Кога решивте да останете да живеете овде?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Мене многу ми се допадна тука. По една година од мојот престој во Македонија, останав уште една година да живеам овде преку една програма за волонтирање. Во таа втора година се запознав со еден Македонец што го освои моето срце, поради што решив да останам. Сакав да бидеме заедно, како што поминувавше времето, решивме да се земеме и да станам македонска снаа.

■ **Што е тоа што најмногу Ви се допаѓа во Македонија?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Морам да истакнам дека првата година од мојот

престој овде ми беше многу релаксирана година. На факултет имав помалку обврски, подготвував магистерски труд, па имав повеќе време за истражување, за читање, требаше да го научам подобро македонскиот јазик. Имав многу време за шетање. Ја истражував Македонија, планинарев по македонските планини, дури и научив нешто повеќе за планинарскиот велосипедизам, на овие мои дружења запознав многу Македонци. И тоа беше една од причините што ме привлече да останам овде бидејќи во Белгија нема толку убава природа. Ми се допаѓа и климата, речиси секој викенд може да се испланира за рекреација. Во Белгија е посиво, многу често е дождливо и е постудено. Овде многу ми се допаѓа што луѓето се секогаш ведри и расположени.

■ **Доаѓате од земја со различна култура и традиција од македонската. Која е вашата оценка, има ли разлики во начинот на живеење во Белгија и тука?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Да, има разлика. Во Белгија сè треба да се испланира однапред барем две недели. Тука повеќето луѓе живеат спонтано, потребни се само пет минути претходно

за да се донесе одлука, на пример за половина час да оствариш средба со некого. А во Белгија дури и со блиски пријатели треба да се договориш две недели однапред за да се видиш, па си запишуваш во агенда. Иако со текот на времето и тука почна да се применува ваквиот начин на живот, но, сепак, не толку строго. Морам да кажам и дека како странец мене ми беше многу невообичаено што, условно кажано, и пет минути пред да се отиде на веќе договореното место може и да се откаже или, пак, кога сакаш да направиш некој план сите викаат ќе видиме, ќе видиме... Како човек што доаѓа од друга земја, потребно е време да се навикнеш на ова, поради што сега ми е многу тешко кога ќе отидам во Белгија, таму сите имаат планирани обврски, а јас одговарам со: „Ајде ќе видиме утре што ќе правиме, ќе се слушнеме повторно“. Оваа карактеристика им беше несекојдневна и на моите блиски, на моите родители, им беше чудно како може да не се планираат работите однапред. На пример, за заеднички одмор. Тие уште една година претходно прават резервации, а јас тоа веќе не го правам. Понекогаш и кога сакав да резервирам во агенциите во Македонија ми викаа дека може максимум две недели однапред да се направи тоа. Тоа ми беше многу тешко да им го објаснам на моите блиски. За нив тоа е стресен фактор бидејќи сакаат сè да знаат однапред, а јас веќе се навикнав да бидам порелаксирана во тој поглед.

■ **Зборувате, навистина, солидно македонски јазик, беше ли тешко да се научи?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: За мене не беше многу тешко бидејќи имав пред-

ност со тоа што две години претходно учев да зборувам бугарски и имав искуство со учење странски јазици од основно и од средно образование. Па бидејќи сакав што повеќе да научам, се запишав и на таков факултет. Пред да дојдам овде веќе ја знаев македонската азбука. Се трудев уште во самиот почеток да се дружам со Македонци, а и на факултет имавме предмет македонски јазик за странци. Сепак, најдобро да го зборувам јазикот научив дома и преку комуникација со пријателите. Интересен факт кај мене е што на почетокот сите мислеа дека сум тивка личност, а јас, всушност, го учев јазикот, па потоа кога се „отворив“ со зборување се изненадија. И правописно знам многу добро да пишувам бидејќи сега работам како преведувач и морам да го знам јазикот совршено. Многу читав македонски книги, колку ќе разберам толку, важно ми беше да научам нови зборови.

■ **Кое е Вашето мислење за македонскиот народ?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Јас не сакам многу да генерализирам. Секаде во светот има различни луѓе. Но морам да кажам дека имам одлични пријатели овде. Има многу топли луѓе. Тука најмногу ја сакам природата, но и луѓето со кои го минувам времето.

■ **Веќе имате своја фамилија овде, сопруг и две прекрасни момчиња, сепак се чувствувате ли сè уште како странец?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Најчесто не. Можеби во местото каде што работам бидејќи сум единствена од Белгија. Доаѓаат и други колеги од мојата земја, но си заминуваат. Иако нема некој посебен третман за мене во фирмата, сепак преку атмосферата понекогаш знам да се почувствувам како странец.

■ **Ги учите ли Вашите деца да го зборуваат Вашиот мајчин јазик?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Тие, нормално, зборуваат македонски, но кога ќе им се обратам на холандски тие се разбираат, но ми одговараат на македонски јазик. Дури и моите блиски од Белгија веќе знаат да зборуваат по малку македонски, мојата сестра, која доаѓа многу често овде, веќе почна да го разбира јазикот.

■ **Која е Вашата оценка за македонската храна, Ви се допаѓаат ли македонските традиционални рецепти?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Во Белгија стандардно јадење е варен компир, зеленчук и месо, тоа е како класична белгиска кујна. Инаку таму имаат примено начин на исхранување од секаде во светот. Познато е дека белгискиот народ сака да пробува различна храна, има многу ресторани. Луѓето таму обрнуваат внимание и кога ќе им дојдат гости дома, па бараат рецепти. Така и на моите блиски јас им покажав и неколку македонски рецепти. Со текот на времето јас си ја присвоив македонската кујна. Знаам да месам и многу сакам месени работи, иако на почетокот не ми беше лесно да научам, правам и манџи, кои моите деца ги обожуваат. Овде многу ми се допаѓа што има многу здрава храна, зеленчук, овошје. Убава е што луѓето сè уште се придржуваат на традиционалниот начин на готвење. Во Македонија е, навистина, значајно и тоа што уште се подготвува зимница во домашни услови, се прави ајвар, компоти за да има преку целата година. Тоа во Белгија веќе одамна го нема.

■ **Споменавте дека сте биле во многу градови во Македонија, дека ги сакате македонските планини, кое место може да го одвоите како омилено овде?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Ги сакам Охрид, Галичица, Берово... Со моите родители бевме и во селото Дихово, кое е вистински белег на природата.

■ **На прагот сме пред Новата година и православниот Божиќ, католички прославувањето на Христовото раѓање помина. Како се празнуваат во Белгија овие денови?**

ЏЕНС СЕРАФИМОВСКА: Во Белгија, на пример, за Бадник ние немавме традиционално јадење, не е како тука сите да имаат иста софра подготвена за одбележување на тој ден. Таму тоа зависи од семејствата. Некој подготвува мисирка, некој патка, некој, пак, подготвува нешто сосема поинакво. Секоја година подготвуваат нешто различно. Мојот сопруг е од Струмица и ние секоја година за православниот Божиќ одиме таму, свекрва ми го подготвува јадењето, а јас помагам колку што можам. И, навистина, ми е интересно што се почитува традицијата и секоја година се готви истата работа. И лепчето со паричка, значењето и како потоа треба да се чува. Ми се допаѓа што луѓето сè уште се придржуваат кон тоа. Во Белгија на шести декември ни е Свети Никола, имаме лик што е сличен на Дедо Мраз. Тој доаѓа од Шпанија и носи подароци за децата што биле послушни преку целата година. Имам среќа што овде во Скопје има многу Холанѓани и секоја година за овој ден се организира настан за децата, обично се носат цртежи, новогодишни колачиња и, секако, многу чоколади. Овде за мене како странец беше многу невообичаено и како се слави Стара нова година со палењето оган, месеното лепче со паричка за среќа. ■

ТРЕНД - ИНСТИТУТОТ ЗА БОИ ИЗБРА

ВО НОВАТА ГОДИНА ВЛЕЗЕТЕ СО БОЈА ШТО ОСВЕЖУВА

Нијансата на зелена боја ќе доминира во 2017 година. Освежителна и ревитализирачка, оваа нијанса е симбол на нови почетоци

Институтот за бои „Пантон“ ја избра светлата нијанса на зелената боја за боја на 2017 година. Освежителна и ревитализирачка, оваа нијанса е симбол на нови почетоци.

Бојата се опишува како остра, пикантна, жолтозелена, какви што се листовите во пролет или внатрешноста на плодот на авокадото.

Оваа боја во септември беше селектирана на списокот на топ-десетте бои на модната индустрија за пролетта во 2017 година.

■ Ова е боја на надежта и на нашата врска со природата. Ни зборува да се регенерираме, освежиме, ревитализираме, обновиме.

Секоја пролет влегуваме во нов циклус, тоа е нешто што го потврдува животот и на што се радуваме – велат од Институтот за бои.

Бојата на 2017 година се опишува и како нијанса на зелена што ги „евоцира првите денови на пролетта“.

Институтот, кој себеси се нарекува глобален авторитет за боите, ги советува индустриите на модата, производството на интериер и дизајн на амбалажа за употреба на боите. Бојата на годината ја избираат уште од 1999 година. ■

НАУКА И ТЕХНОЛОГИЈА

МИНИБУСОТ „ОЛИ“ ЌЕ ПРЕНЕСУВА ПАТНИЦИ НИЗ ВАШИНГТОН БЕЗ ВОЗАЧ

Може да се каже дека овој вид транспорт е иднината, барем на јавниот превоз, и сè повеќе компании што се ззнимаваат со иновации развиваат вакви возила, кои ќе можат да се движат без возач. Поголем број автономни, мали автобуси, кои ќе ги пренесуваат луѓето до потребната дестинација без влијание на возачите, би можеле да бидат од голема помош во јавниот транспорт, особено во градските и во помалите средини.

Тоа што е карактеристично за „оли“ е што тој ќе вклучува и дополнителен систем, кој ќе биде наменет да им го подобри искуство на патниците. Се

работи за познатиот „ватсон“ од ИБМ, кој нема да биде задолжен за движењето на возилото, туку за разбирање со патниците.

„Ватсон“, поточно интернетот на ИБМ „ватсон“ (ИОТ) ќе биде задолжен да разговара со патниците, односно да ги разбере каде сакаат да одат, да ги учи нивните навики, да им објаснува како ќе стигне до дестинацијата и како функционира самиот минибус.

Овој проект е направен во соработка меѓу ИБМ и „Локал моторс“, а покрај во Вашингтон, треба да се прошири и во други градови во САД.

„Оли“ е автономен минибус, односно самоуправувачки минибус без возач, кој, според планот, прво ќе биде пуштен во употреба и ќе вози по улиците на Вашингтон. Тој може да собере најмногу 12 патници, а ќе работи на електрична енергија, односно нема мотори со внатрешно согорување

Презентацијата на возилото била направена уште пред неколку месеци во предградието на Вашингтон, а минибусот бил претставен како солуција на градскиот превоз, кој патниците во иднина ќе можат да го повикуваат преку мобилна апликација, слична на популарниот „Убер“.

Исто така, неговите креатори велат дека големината, неговите димензии и материјалите од кои е направен дозволуваат ова возило да биде сериски произведувано и тоа еден примерот

би можел да биде готов и да излезе од микрофабриците за само неколку часа.

Следни локации за каде што е планирано „оли“ да биде пуштен во употреба по Вашингтон се Мајами и Лас Вегас. Производителот на „оли“, „Локал моторс“, исто така, открива дека е во преговори минибусот да биде пуштен на проба од по неколку месеци во повеќе европски градови, меѓу кои се и Берлин, Копенхаген, како и во Австралија во Сиднеј и во Камбера.

Иако „Гугл“ и уште неколку други производители на автономни возила велат дека ќе им бидат потребни уште најмал-

ку една до две години тестирање за своите производи, коосновачот и извршен директор на „Локал моторс“, Јон Роџерс вели дека „оли“ ќе биде подготвен да се стави во функција веднаш штом регулативите ќе го дозволат тоа.

- Технологијата е подготвена веќе подолго време, но приспособувањето на околностите на терен е покомпликуваниот дел. Сепак, „оли“ е подготвен за да се пушти во употреба - изјавил тој за АФП.

Роџерс додал дека компанијата е отидена неколку чекори напред, за разлика од другите, кои се занимаваат со

производство на автономни возила без возачи бидејќи тие ги произведуваат возилата од самиот почеток, па затоа од првиот чекор на производството во нив се вградуваат сите потребни уред и додатоци, кои понатаму ќе му служат на возилото што подобро да се однесува на улиците и да биде најквалитетно што може. Тоа на „оли“ му дава предност затоа што повеќето од другите фирми дополнително, или, пак, од други производители на своите возила им ги додаваат уредите што треба да му служат на возилото за да може да се движи без возач, како што се сензори и радары.

- Со усовршувањето на производствениот процес, би требало еден минибус да излезе комплетен од фабриката за 10 часа, а потоа ќе му требаат уште неколку часови за да се програмираат неговите системи - додал Роџерс.

Како што дополнил, планот на „Локал моторс“ е мини-фабрики во кои ќе се произведува „оли“, како и други нивни производи, да се отворат во повеќе држави во светот.

На официјалната страница на производителот, пак, се објаснува дека целта на овој автономен минибус е да помогне во решавањето на проблемите во јавниот транспорт во градските средини, помалите општини, како и во поголемите студентски кампуси. ■

КАДЕ ДА ОТПАТУВАТЕ ЗА НОВОГОДИШНИТЕ И ЗА БОЖИКНИ ПРАЗНИЦИ

ВИЕНА, АВСТРИЈА

Сезоната на празници во главниот град на Австрија е волшебна, така што ако ја посетите во некој друг период - нема да можете да доживеете нешто слично. Цел декември улиците на Виена се декорирани со големи украсни дрвја, додека шетајќи може да дегустирате печени костени или варено вино и да се стоплите. Виенската архитектура ја карактеризираат различни стилови, кои припаѓаат на различни историски епохи почнувајќи од романската Рупертова црква, преку готската катедрала „Св. Стефан“ од XIII век и барокната Карлова црква. Најзначајните историски музејски експонати денес се чуваат во „Хофбург“. Меѓу најзначајните експонати е

ризницата на Хабзбуршката династија, експонати од првокласно значење, меѓу кои е и круната на Светото Римско Царство и царската круна на Австриското Царство. Виена го носи и епитетот музички град во кој живееле композитори како што се Моцарт и Бетовен. Агенциските цени за аранжмани за новогодишните празници се 159 евра. Во цената е вклучен автобуски превоз, сместување во хотел со три ѕвезди, разгледување на градот.

СТРАЗБУР, ФРАНЦИЈА

Овој град во регионот Алзас во Франција со други зборови се нарекува „главниот град на Божик“ и тоа со причина. Стразбур е дом на првиот европски божикен базар, чијашто традиција почнала во дамнешна 1570 година. Сега секоја година оваа празнична дестинација оживува со концерти и со голем број декорации, како и со мирис на зачини и на цимет на кој мирисаат улиците. За пет дена во Стразбур со агенциски аранжман ќе треба да платите 269 евра, превоз со автобус, сместување во хотел со две или три ѕвезди, организирано разгледување на Минхен и на Стразбур.

КЕЛН, ГЕРМАНИЈА

Келн се наоѓа на реката Рајна и оживува во текот на божикните и на новогодишните празници. Божикниот базар пред катедралата е најголем и најимпресивен бидејќи во него се наоѓа и лизгалиште, музика во живо и многу светилки и храна.

Новогодишните и божикни празници претставуваат најубав период за патување бидејќи градовите низ светот се украсени и во полн сјај, а атмосферата во нив е волшебна. Ако посакувате да отпатувате некаде за време на овие празници, посетете некој од овие неколку градови, кои, едноставно, изгледаат божествено и кои, навистина, треба да се доживеат за време на новогодишната магија

МИЛАНО, ИТАЛИЈА

Северниот бисер на Италија, како што го нарекуваат Милано, е современ град со бурна историја и со стари градби, центар на светската мода. На прв поглед Милано изгледа како грациозен модел на писта со одлична коскена структура, екстравагантен стил и без очигледна душа. Најбогатиот и најмодерен град во Европа, кој истовремено изобиљува со историски и со уметнички атракции, меѓу кои најголемата готска катедрала во светот, уметничкото дело „Последната вечера“ и најпознатата оперска кука во светот „Скала“. Милано е главниот мотор на економијата во својата земја и дом на берзата. Преку ден може да одите на пазарење, додека, пак, во вечерните часови може да уживате во авангардната театарска сцена, фабулозната аперитив-сцена или во некој од жешките клубови до раните утрински часови. За да патувате во

овој романтичен град за време на новогодишните празници агенциски треба да платите аранжман од 200 евра по лице. За пет дена. Во пакетот е вклучено разгледување на Верона, Венеција и, секако, на Милано.

РЕЈКЈАВИК, ИСЛАНД

Колку што сме поблизу до арктичкиот круг, толку празниците се поволшебни. Во Рејкјавик декември е еден од највозбудливите периоди од годината. Иако го карактеризираат само неколку часа дневна светлина, овој град е весел и светкав. Околу градот на многу места се продаваат традиционална исландска храна, чадежно месо, колачиња од ѓумбир и варено вино.

МЛАДИТЕ МАКЕДОНСКИ СПОРТИСТИ ЈА ОБЕЛЕЖАА 2016 ГОДИНА

На крајот на уште една година во која изостанаа поголеми клупски и интернационални спортски успеси, дел од нашите спортисти може да бидат задоволни од приказаното во 2016 година. „Република“ за новогодишното издание издвои неколку македонски млади спортисти и една репрезентација кои ја обележаа годината што изминува и ја изразува нацијата

Погледи | Горан Зивчевски

ФИЛИП ТАЛЕСКИ, ракомет

Младиот ракометар на Металург во 2016 година се закити со признанието најдобар млад спортист на Македонија од АМС, а со само 20 години тој е лидер и капитен на својот тим. Оваа година со добрите игри тој го привлече интересот на европските клубови и потпиша договор со германскиот Рајн-Некар Левен со важност од 2018 до 2021 година.

Младиот капитен на Металург годинава доби и признание од Европската ракометна федерација која го рангираше како втора млада звезда во ракометната Лига на шампиони откако прво го опиша како младото оружје на Металург.

МЛАДИНСКА РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ДО 21 ГОДИНА, фудбал

Младинската репрезентација на Македонија во 2016 година успеа да направи историски успех за нашата земја и да се квалификува на Европското првенство во Полска, кое ќе се одржи наредната година. Во конкуренција со фаворизираната Франција, но и со Шкотска, Украина, нашите младинци го освоија првото место во квалификациската група и директно се пласираа на ЕП во Полска. Таму налето ќе ги одмерат силите со тимовите на Шпанија, Португалија и на Србија.

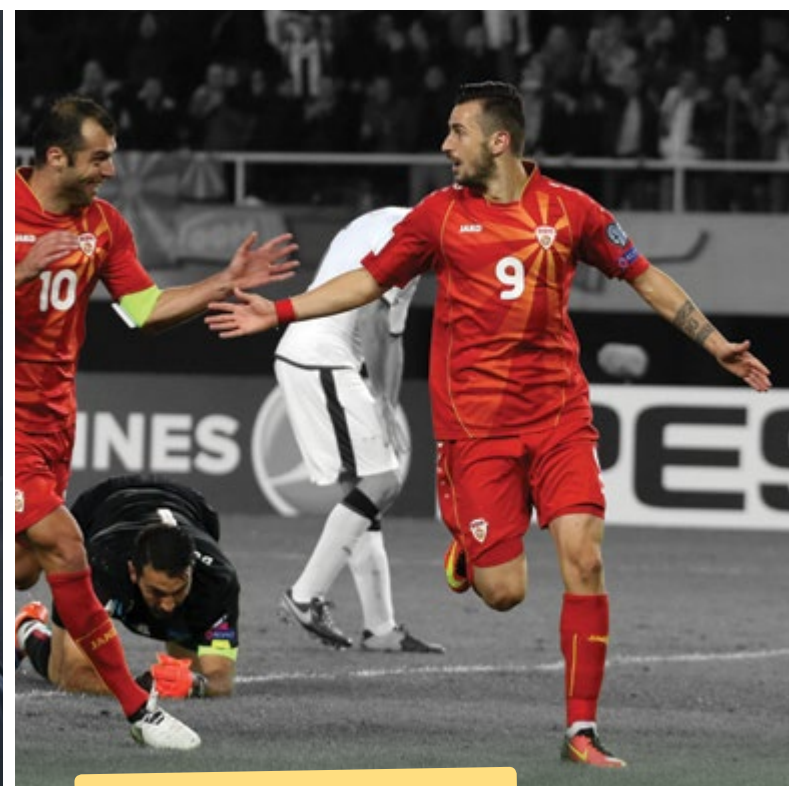
Нашите фудбалски таленти предводени од селекторот Благоја Милевски ја изразува нацијата и со својата игра и тимски дух покажаа дека можат да се носат и со најдобрите. Овие значајни резултати не останаа незабележани, па младинската репрезентација на Македонија го доби признанието најуспешен машки национален тим за 2016 година од Агенцијата за млади и спорт.

ЛИНА ЃОРЧЕСКА, тенис

Нашата најдобра тенисерка Лина Ѓорческа имаше исклучително успешна натпреварувачка година, а ја понесе и титулата најдобра македонска спортистка за 2016 година што ја доделува Агенцијата за млади и спорт. Во октомври таа го достигна највисокото место на ранг-листата на ВТА кога се искачи на 200. позиција и на 129. место на листата за двојки, а годината ќе ја заврши на 205. позиција на листата на ВТА.

Со само 22 години, таа стана првата Македонка што на ранг-листата на ВТА се најде меѓу првите 200 тенисерки. Ѓорческа доби покана за настап во квалификациите за четвртиот гранслем-турнир годинава - Отвореното првенство на САД, кое се одигра во Њујорк, но, за жал, таа беше елиминирана во квалификациите.

ИЛИЈА НЕСТОРОВСКИ, фудбал

Македонецот што за само неколку месеци стана хит во италијанската Серија А и прв стрелец на екипата на Палермо бележи одлични игри. На листата на стрелци во најсилната италијанска лига нашиот Несторовски годината ќе ја заврши со 7 гола, и тоа сите постигнати од игра.

За половина сезона во италијанската прва лига, македонскиот интернационалец веднаш почна да го привлекува интересот на повеќе поголеми европски екипи, а доколку продолжи со одличните игри, тешко дека тимот на Палермо ќе може да го задржи.

Пред да премине во клубот од Сицилија, Несторовски имаше три фантастични сезони во тимот на Интер Запребич во Хрватска, каде што постигна речиси 70 гола за три сезони.

Тој стрелаше и за националниот тим во мечот против Италија и полека, но сигурно станува еден од клучните играчи на нашата фудбалска репрезентација.

ФИЛИП КУЗМАНОВСКИ, ракомет

Со само 20 години, ракометарот на Металург е еден од главните играчи во својот тим и од недела во недела го докажува својот потенцијал на терените. Кузмановски е еден од најголемите ракометни таленти што се појавиле во нашата земја последните неколку години и со својот клупски колега Филип Талески јавноста веќе ги прогласи за свежина и светлина на македонскиот ракомет, а доколку продолжат со ова темпо, со сигурност ќе станат едни од носителите на националниот тим.

Во интервју за „Република“ минатиот месец тој изјави дека секојдневната работа и односот со тренерот на Металург, кој во моментот е и селектор на македонската ракометна репрезентација Лино Червар, му помага да го извлече најдоброто од себе и да стане подобар играч.

Поради повредата на десната дланка која ја заработи на мечот против Татран Прешов во ноември, за жал нема да настапи на претстојното Светско првенство во Франција, но, секако, пред него ќе има уште многу шанси и настапи во црвено-жолтиот дрес. ■

ВРЕМЕПЛОВ

- **30 декември 1949 година**
Во Скопје е формиран Балетскиот ансамбл при Македонскиот народен театар.
- **31 декември 1941 година**
Во Струга, спроти новата 1942 година е испеана познатата песна „Денес над Македонија се раѓа“ — денешната химна на Република Македонија.
- **31 декември 1946 година**
Донесен е првиот Устав на Народна Република Македонија.
- **1 јануари 45 г. пр.н.е.**
Започнал да се применува новиот календар, денес познат како јулијански календар.
- **2 јануари 1905 година**
Над селото Кнежево, Кратовско, почна Конгресот на Скопскиот револуционерен округ на ТМОРО, што траеше до 7 јануари истата година.
- **5 јануари 1894 година**
Јануарската средба се одржала на 5 јануари 1894 година, пред Богојавление, за божиќните празници. Тогаш дошло до конкретно основање на Македонската револуционерна организација. На оваа средба била дефинирана целта, а било донесено и името на Организацијата и ЦК. За време на јануарската средба бил конституиран Централниот комитет во него влегле шестеминна основоположници. За претседател бил избран Христо Татарчев (псевдоним Свеимиров), за секретар и касиер бил избран Даме Груев (Брајан Митрев), а Иван Хаџи Николов во отсуство на Татарчев ја заземал неговата позиција. Централниот комитет го задолжил Петар Поп Арсов да го создаде нацрт-уставот и да ја напише брошурата Стамболовщината во Македонија и нејзините претставници. Во врска со зачленувањето во организацијата бил прифатен предлогот на Иван Х. Николов дека во организацијата можат да членуваат сите кои имале јасни децентрализирачки ставови во однос на црковно-просветното дело во Македонија, тие да се сметаат за погодни, а оние кои биле приврзаници на егзархиската централистичка политика да се сметаат за непогодни.

АВТОР: НИКОЛА ПЕТ- КОВСКИ	ТРАДИЦИ- ОНАЛНА НОВО- ГОДИШНА ЧЕСТИТКА	ЕДНА МУЗИЧКА НОТА	ВИЕНСКА ЧЕСТИТКА, ВАЛЦЕР НА Ј. ШТРАУС (СИНОТ)	ИВАН ЦАНКАР	ГЛАВЕН ГРАД НА ДРЕВНА ФЕНИКИЈА	СЕЛСКО ПОДРАЧЈЕ	ВИД ЕНИГ- МАТСКА ЗАГАТКА	ЕДЕН УТРО- ФИНСКИ ПАДЕЖ	НАВОД ОД ТЕКСТ
ЧИСТАЧ, ХИГИЕ- НИЧАР									
СОРТА ГРОЗЈЕ И ВИНО ОД НЕГО									
ЕЛЕКТРИ- ЦИТЕТ		УРАНИУМ		ГЛ. ГРАД НА МАРОКО					
ВИД ПО- КРИВАЧ ПРИ СПИЕЊЕ		ЕДИНСКИ БОГ НА ВЕТРОТ		ХРВАТСКА АРТИСТКА НИНА	ДЕЛ ОД ПАУ, ЕТАПА				
ФРАН- ЦУСКИ АРТИСТ ФИЛИП					НАЈАДЕН	ПРОСТО- РИЈА, СО- БА (МН.)			
ФУДБА- ЛЕРОТ РЕКОБА						ВОЛТ		ВИЕНСКА ЧЕСТИТКА, МАРШ НА Ј. ШТРАУС (ТАТКОТО)	
НЕУТРОН		ГРАД ВО ЈАПОНИЈА					РАДИУС		
РЕКА ВО ЕТИОПИЈА		ПРЕФИКС: СИТНО		ФИНСКА БАЊА			ЧОВЕК СО ГОЛЕМ НОС (НОСЛО)		
ЖЕНСКО ИМЕ (ВИК- ТОРИЈА)				МАРКА ЕЛЕКТРИЧ- НИ УРЕДИ	СТ. ЈУДЕЈ- СКИ ЦАР				
ВИД СКОК (ФИГУРА) ВО УМЕТ- НИЧКОТО ЛИЗГАЊЕ					ГЛАВЕН ГРАД НА ТОГО	ВИД ПЛАТ- НО (АМЕ- РИКАН)			
ПИСА- ТЕЛОТ ПРЛИЧЕВ						ТРКАЛЕЗ- НА ЈАКА			
“ОРГАНИ- ЗАЦИЈА НА ОБЕДИ- НЕТИТЕ НАЦИИ”				ПРИСЛУЖ- НИК НА СЕЛО			КИРИЛ ЦЕНЕВСКИ		
ДЕНАР		ДВОБОЈ (МН.)		ЛИГА, СОЈУЗ			СПОКОЈ		
ОТПОРЕН НА БОЛЕСТИ		ЕКСПЛО- ЗИВНА НАПРАВА			ПОЛУОСТ- РОВ ВО ЦРНО МОРЕ			ИТАЛИЈА	
АНТИЧКИ ГРАД ВО МЕСОПО- ТАМИЈА					ВАСИЛ АТАНАСОВ			ЗАМИСЛА (МН.)	
Д						НУЛТА БР- ЗИНА НА АВТО- МОБИЛ	АФИР- МАЦИЈА		
ЕДИНСКА МИТСКА ЛИЧНОСТ (МАЈКАТА НА ПЕРСЕЈ)	АРТИСТ- КАТА ГАРДНЕР				СОМОТ, КАДИФЕ, БАРШУН	ПОНД	ИСТИ БУКВИ		

РЕШЕНИЕ: САНТАРЕП, ПКАЦИТЕЛИ, Е, У, ПАВАТ, КЕБЕ, РУТА, НОВАРЕ, СИТ, АЛВАРО, В, Н, КЕДЛА, Р, ОМО, САУНА, ВИТА, ИРОД, АКСЕЛ, АСЕ, ГРИГОР, КУ, ООН, МОМОК, Д, ДУЕЛ, И, ИЛИУ, КРИМ, НИНИВА, ДА, ДАНАЛА, ПЕР, АВА, ПИИД.

ДВОГЛЕД

ЗАЕВ: ИМАМЕ ПЛАН ЗА ЧИСТ ВОЗДУХ, КЕ ДИШЕМЕ НАИЗМЕНИЧНО ВО ПАРНИ И ВО НЕПАРНИ ДЕНОВИ

Лидерот на СДСМ Зоран Заев синоќа на вонредна прес-конференција го соопшти својот голем план за почист воздух во Македонија.

■ Драги граѓани, значи Зоран Заев, кој што сум јас, значи, има план како да се исчисти воздухот во Македонија и тој план ќе биде реалност и тоа е тоа, значи. Сега откако победивме на избори, иако имавме помалку гласови и мандати од ВМРО, ама нема везе пошто ако јас речам дека сме победиле - сме победиле, сеа значи ќе правиме влада и владата ќе ја води Зоран, значи Заев, односно јас - изјави Заев.

■ Прва мерка кога ќе дојде владата на Заев, кој што сум јас, лидер на опозицијата ама тогаш позицијата, ќе биде да се намали загаденоста на воздухот преку намалување на емисијата на јаглероден диоксид во воздухот, која, како што сме читале во учебниците, значи уште од мали кога бил Зоки, мал Заев што читал, тоа е дека при дишењето, значи, на човечкото дишење со уста.. или нос, како беше, на литри кубни на час, се испушта јаглероден диоксид кој... не е добар - вели Заев.

■ Еве се сеќавам јас, на пример, колку пати коа ќе се оќореме со бате Вице со една мастика за мене, а една за Вицето, па коа ќе се разбудејме утредента 2-3 цве-чиња овенале во собата, значи тоа

е уште еден доказ колку е лошо дишењето. Ене Петре ми се жали цвеќе дома не може да му заживее. Значи мора нешто да се праве - решителен е Заев.

■ И така ние решиме дека пошто со дишење загадуваме, значи мора да се намале некако дишењето во Македонија и Заев и СДСМ ќе воведат наизменично дишење пар-непар. Еден ден ќе дишат на СДСМ членовите и гласачите, други ден ќе дишат на ВМРО гласачите, и така сме речиси исти, иста количина луѓе ќе дишат во ист ден, сè ќе си биде добро - тврди Заев.

Според него, мерката треба да почне со тоа што ќе дишат први само гласачите на СДСМ како поразени на избори, да добијат шанса како послаб противник први да се надишат.

■ И тоа ќе го направиме веќе на почетокот на февруар. Значи на први февруар ќе си дишеме ние од СДСМ, па утредента ние нема да дишеме, нека дишат на ВМРО гласачите. И така ќе има почист воздух - убеден е Заев.

Новинарите го прашаа дали разговарал и со претставниците на албанскиот политички блок околу дишењето, односно дали им понудил ако сакаат некои од нив да не дишат првиот ден заедно со членовите на ВМРО. На тоа Заев рече:

■ Еве вака... значи разговарано е со партиите на Албанците и тие немаат против ние први да одлучиме кој ќе дише и кој нема да дише. Па јас долго размислував кој треба прв да не дише, разговарав и со амбас... со пријател еден што ми е, не го знаете, мудар човек, паметен човек, кој ни мисли добро на нас во Македонија. И тој рече нешто што е генијално и многу паметно и хумано, дека е добро ние да покажеме храброст од СДСМ што први ќе го дишеме загадениот воздух, а овие од ВМРО да не го дишат тој загаден воздух на првиот ден - образложи задишениот лидер на опозицијата.

■ Треба да им направиме добро, да видат дека се грижиме за нив и дека си пуштаме рака за заеднички да живеаме во Македонија во иднина, со помала загаденост. Па откако ќе се изнадишеме ние загаден воздух, многу честици откако ќе примиме во нас, еве ја ќе дишам со цели гради тој ден, е отпосле тоа, ние ќе си недишеме, а ВМРО тогаш слободно нека дише - заврши со образложувањето на Планот за дишење Зоран Заев. ■

Кромиди Запад

*** Целта на „Двоглед“ е да се сврти вниманието на одредени појави во општеството. Секоја сличност со вистинските луѓе и институции е случајна.

— КОСТЕНИ ВО ШЕРБЕТ —

СОСТОЈКИ:

- 500 грама костени
- 900 грама шеќер
- 1 литар вода
- 2 лажички екстракт од ванила

СОВЕТ: Вака подготвените костени можете да ги конзумирате како слатко со кафе или, пак, како состојки за подготовка на други јадења. Ова е одличен подарок со ваш печат. Овој рецепт можете го пробате и со бадеми или лешници!

ПОДГОТОВКА:

- Еве одличен совет за тоа како да ги излупите костените. Исечете ги вкрстено костените и потоа варете ги во вода најмногу 10 минути. Веднаш потоа ставете ги во студена вода и оставете ги две минути.
- Кората ќе се отвори и многу лесно ќе ги излупите.
- Истурете ја водата во која се варела костените и ставете 900 грама шеќер и 1 литар вода. Варете додека не добиете хомогена смеса и ставете ги костените да се варат околу 20 минути или малку подолго, доколку сакате.
- Земете стерилизирана тегла и наполнете ја со костени. Потоа наполнете ја теглата со шербетот. Затворете ја додека е врела и оставете ја малку да се олади.

Среќни празници!

АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ

Здравјето е пред сè

www.alkaloid.com.mk

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK